

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Naročnina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrť leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 27.

Maribor, dne 7. marca 1913.

Letnik V.

Cenjenim naročnikom!

Vse tiste cenjene naročnike, ki še lista niso plačali **do konca preteklega leta 1912**, uljudno prosimo, da čimprej poravnajo zaostalo naročnino. Prihodnji teden bomo napravili vsem naročnikom, ki še dolgujejo naročnino za l. 1912 na ovitek radeče križe.

Upravnništvo „STRAŽE“.

Rusija slavi slavlje.

Svečani, slavnostni dnevi se obhajajo te dni v Rusiji. 300letnico svoje vladarske hiše praznuje naš severni sosed. Ena impozantna slavnost sledi drugi, ena manifestacija dinastične vdanosti se vrsti za drugo. Veličastno, imponujoče, nedosegljivo hoče Rusija proslaviti 300letnico svoje carske družine Romanov. Je to notranje-politična zadeva sosedne države, ki po svojem bistvu za zunanji svet nima posebne interesantnosti. Vendar je stvar tolike svetovno-politične in zgodovinske važnosti, da vsekakor zasluži, da se tudi mi nekoliko pomudimo ob njej. To pa še tem bolj, ker je brez dvoma ravno ta jubilej vplival ugodno, da so se naši odnosi do Rusije zboljšali in zopet razčistili. Po dnevih težke in napete krize se vračamo zopet v normalne razmere med nami in Rusijo. Vojskuna nevarnost, ki je toliko časa ogrožala svetovno javnost, je pregnana, obe državi sta začeli pošiljati domov oborožene sile, ki so stale na mejah. Ne bodo se vrnili k nam sicer časi „svete aliance“, ko so bile vezi med Habsburžani in Romanovi najtesnejše, izginil bo pa vsaj neznosni mir, ki čaka le še na besede topov in pušk. To mora veseliti vsakogar, ki mu je bodočnost in procvit Avstrije pri sreči. To veseli zlasti nas avstrijske Slované.

Povemo kar odkrito: Nas vesele prijateljske razmere med nami in Rusijo. Že mnogostoletna zgodovina nas uči, da nam je bilo rusko prijateljstvo vedno koristno, recimo magari: dobičkanosno. Ruski sosed se je izkazal vedno, dokler so bili medse-

bojni odnosi tesni, za dobrega, zvestega prijatelja. Razun tega splošno avstrijskega stališča pride za nas v poštev še nacionalni moment. „Kri ni voda“ pravi star pregovor. Zato ni nič čudnega in bi bilo skoro protinaravno, če bi naše simpatije ne bile bolj na strani Rusije, kakor katerekoli druge evropske države. Z Rusijo nas veže bratstvo krvi, bratstvo čustvovanja in mišljenja, sličnost nacionalnih in kulturnih stremenj, z eno besedo: celo človeštvo prevevajoča narodnostna ideja, zato je povsem naravno, če so tudi naše simpatije na strani Rusov, če zagovarjamo zvezo z bratskim narodom.

Neumno, bedasto in krivično pa je, če se nas radi te naravne naklonjenosti dolži nepatrijotičnih teženj in se dokazuje, da hočemo rusko mejo prestaviti v pokrajine naše države. Smo veliko prerealni politiki, da bi se vdajali takim neplodnim fantazmagorijam. Političnih ciljev naše prijateljstvo do Rusije ni nikdar iskalo in kar nas druži, so samo narodno-kulturni problemi. Mi vemo dobro, da leži med nami in Rusi široka mažarska planjava in nas ločijo Krpati z nepreglednimi gališkimi pokrajinami, ki se zgubljajo tja ven v brezmerno stepe, zato nam more samo nemška ali mažarska zloba očitati, da hočemo s panslavizmom uničiti avstrijsko monarhijo. Še v sanjah nam ne pride to nikdar v misel. Naše oči se ne obračajo na severovzhod, ker bi od tam pričakovali mogoče kakšnega božanstvenega mesija, ampak iz zgolj notranje potrebe, iz naravnega zakona, da se brat rad spominja brata. Pač pa so naše oči vprte na jug. Mi dobro vemo, da je naša bodočnost na jugu, zato se gibljejo tudi naši politični cilji v okviru juga. V tesnem združenju avstro-ogrskih Jugoslovánov pod okriljem habsburškega orla in v ozkem prijateljstvu naše monarhije z balkanskimi državami je naša in avstrijska bodočnost. Da bi jo uresničili, zato hočemo zastaviti vse svoje sile. Vemo, da nam zastavlja pot mnogo velikih zaprek, vemo, da se nas ne razume in noče razumeti, vemo, da se nas slika in bo slikalo kot nevaren, protidržaven element, vendar nas vse to ne moti in plaši. O pravičnosti naše stvari smo tako uverjeni, da mora zmagati. Ravno v teh dneh, ko slavi Rusija svoje slavlje, se po raznih nemških in mažarskih listih zopet veliko pisari in kombinira o panslavizmu in se blati avstrijske

Slovane z najrazličnejšimi sumnjamil zato se nam je zdelo potrebno, da smo svoj politični credo zopet enkrat podčrtali. Če bi ga sprejeli merodajni krogi za svojega, bodo tudi naši potomci enkrat v veselju in radosti slavili velike dni in slavne spomine iz habsburške zgodovine. Danes se veseli ruski mužik in prosi blagoslova za mogočno dinastijo Romanov. Dal Bog, da bi tudi naš jugoslovanski kmet po stoletjih z enako sveto udanostjo slavil jubileje svojih Habsburžánov.

Albanski kongres in grof Berchtold.

Torej „globoko ganjen“ je bil naš minister za zunanje zadeve grof Berchtold dne 1. in 2. marca l. 1913; v soboto globoko ganjen vsled čestitk, katere so mu izrazili Arnavti, ki so zborovali v Trstu; v nedeljo pa globoko ganjen, ko je sestavljal brzjavni odgovor, v katerem prosi Arnavte, naj vendar blagovolijo sprejeti njegove najsrčnejše želje za procvit Albanije in albanskega naroda. Da, ganutje in tudi „globoko“ ganutje kakega človeka je stvar njegovega srca. Dobro vemo, da je bil grof Berchtold globoko ganjen v tistem trenutku, ko je spočel misel o Veliki Albaniji — če je sploh to misel začel misliti ravno on — in da je to ganutje pri grofu Berchtoldu postajalo globokejše od dne do dne, posebno od tiste ure, ko so prvi vojaški vlaki drdrali proti srbski in ruski meji. Tudi toliko smo gentlemanlike, da upamo in trdno pričakujemo, da bo grof Berchtold globoko ganjen tudi takrat, ko bodo avstrijski davkoplačevalci položili milijardo kron kot stroške naše bistroumne in globoko ganljive zunanje politike.

Nimamo namreč čisto nič proti globokemu ganutju različnih grofov in zaradi nas lahko kakšen nemški ali mažarski grof čuti globoko ganutje tudi zaradi Indijancev, Samojedov ali Tibetancev; nočemo mu ustavljati valovanja njegovega srca pri tem globokem ganutju. Da smo sploh pisali o ganutju — pardon, o globokem ganutju — grofa Berchtolda, je vzrok ta, ker je grof Berchtold naš minister za zunanje zadeve. Če bi namreč grof Berchtold to globo-

kraž nad odejo razmetano telesno perilo. Ostali dve postelji z mehкими pernicami stali sta ob desni in levi steni z zglavjem tik srednje-velikih oken. Ob steni med njima je bila s snažnim prtom pokrita miza.

Ko se preoblečeva v suho perilo ter obujeva še lahke plezalke iz rumenega usnja, podava se takoj v pritlično dvorano. Skoraj se prestrašiva, ko zagledava dve mize polne gostov; z vidno zadrego motri va mizo za mizo, a nikjer nič praznega!

„Gospoda, kar semkaj-le, bomo se že stisnili“, oglasi se naenkrat nežni ženski glas izza štirivoglate mizice v desnem kotu dvorane.

In takoj se začno tesneje drug k drugemu pomikati tri elegantno opravljene dame in dva gospoda.

Uljudno pozdraviva, zahvalivši se za toliko prijaznost ter se vsede va med nje.

Še danes se rad spominjam veselih trenutkov, ki sva jih preživela v tej družbi.

Posebno jezični sta bili mlajši dami, dočim je starejša le poredkoma segala v živahni pogovor.

To je bilo izpraševanja po najinih turah, ko sva se jedva najedla in napila! Moj Janko je kar plaval v svojem elementu: barval in farbal je, da je kar groza spreletavala mlajšo gospico.

„A kaj porečejo vajine soproge k takim nevarnim pohodom; ali vama nič ne branijo zahajati v gore?“ vpraša nenadoma ob moji levici sedeča mlada gospica.

„Prav nič!“ odvrne moj tovariš malomarno, — „saj sva ledig in frei.“

Nepričakovanemu odgovoru sledilo je silno začudenje; posebno dami ob moji levici, ki je gotovo že štela nad 25 let, ni hotelo prav v glavo, da še nisva oženjena, češ, saj sva vendar le že bolj v letih in bi bil torej že skrajni čas, oskrbeti si zakonski družici.

„Torej sta sovražnika ženskega spola?“, polglasno vpraša z nagajivim pogledom moja sosedica.

„O nikakor ne, draga gospica“, smehljaje odvrnem, „toda preveč sva vzljubila gore in sedaj ni več prostora v najinih sreih za kakšno drugo ljubezen.“

„Čudna človeka“, zamrmra z globokim vzdihom; „namesto ženske vzljubiti te mrzle ledene in nevarne gore — nak, to mi ne gre v glavo.“

„O le čakajta“, vsklikne čez par trenutkov s porednim glasom, „ako si polomita na Olpererju par reber, kako rada bosta stopila v zakon — če bo potem le še katera marala vaju!“

„Ne bo treba, gospica“, oglasi se hudomušni Janko; „če naju tam gori doleti nepričakovana nesreča, vas skoraj lahko zagotovim, da se Olperer ne bo zadovoljil samo z rebrami, ampak bo de neusmiljeno terjal tudi glavi, a brez glave stopiti v zakon — brrr! to pa rada prepustiva mladim in neizkušnim ljudem!“

Da je ta opazka mojega tovariša zopet izzvala živahen debate, ni mi treba še posebej povdarjati; zdaj so pač dame bile v svojem elementu!

Proti koncu veselega razgovora sem skoraj — seveda popolnoma nehote — razžalil celo to veselo družbo.

Ko sva povedala, da sva Slovana, me vpraša moja sosedica:

„Gospod, kaj pa li menite, od kod smo pa neki mi?“

„Iz Berolina“, brez premisleka odgovorim.

Gospica in ž njo vsi drugi zaničljivo namrdijo ustnice, in prva zakliče srdito:

„Ne! Mi smo iz Monakovega, — gospod, kako nas morete smatrati za Berolinčane — mi Prusov še niti ne maramo!“

„Vaš zategli „nee“, ki sem ga že večkrat slišal iz ust pristnih Berolinčanov, me je speljal na led — zato mi blagohotno oprostite mojo zmoto“, hitim se opravičevati in ob enem izražati svoje veselje, da sva imela čast, se tako izborno zabavati v družbi pristnih Bavarecev.

PODLISTEK.

„O Zillertal“.

Potopisni spomini. Spisal A. Cilenšek.

(Dalje.)

II.

Olperer (3480 m).

Danes seveda nisva opazila te planinske kra sote, kajti nizki oblaki, iz kojih je neprestano curjalo, so zelo omejevali obzorje. Tem bolj sva se razveselila Dominikove kočice, katero sva zapazila na levo onkraj potoka.

Svoje ime je prejela ta kočica od nekega Dominika iz Prage ter je prav imenitno oskrbovana od domačina Janeza Hörhagerja. Od treh strani obdaja dvonadstropno, veliko stavbo, s prostorno verando v pritličju, krasen limbarski gozd; par korakov pred njo hiti mimo Zamski potok.

Po zložni, radi živine ograjeni in zaprti brvi prekoračiva potok ter se ustaviva pod nastreškom — kapom tik vhoda. Nisva marala vstopiti, ne da bi se iznebila mokrih plaščev, koje obesiva na nalašč v to pripravljene kljuke. Prijazno se pozdravimo s par turisti, ki so slučajno stali pred vhodom; od njih izveva, da je danes hiša nabita z gosti.

Zato takoj pokličeva brhko natararico, ki je prihitela po veži ter hotela smukniti v sobo. Z obžalovanjem nama razodene, da je poleg skupnega ležišča v podstrešju na razpolago samo še ena izba v prvem nadstropju s tremi posteljami, od kojih je ena že oddana na nekega mladega Rheinlandca, ki je danes došel semkaj iz daljnega Gossensassa ter hoče jutri oditi v Maierhofen. Brez pomisleka se odločiva za manjše zlo ter se takoj pustiva peljati v to sobo.

Posteljo tik vrat je že zasedel oni Rheinlandec, kar so dovolj jasno pričali majhen nahrbtnik na stolu, premočeni, a nepodkovani čevlji na tleh in križ

ko ganutje občutil — magari da tudi o tem komu brzojavno poroča — samo kot grof Berchtold na Buhlavi, bi se najbrže cel svet veliko ne zmenil za to ganutje, najmanj pa Arnavti. Kakor pa rečeno, je grof Berchtold naš minister za zunanje zadeve. V tem pogledu pa postane stvar drugačna. Globoko ganutje, ki ga je občutil grof Berchtold dne 1. in dne 2. marca, se je namreč preneslo na vso našo diplomacijo in uradna srca vseh naših diplomatov morajo najmanj od dne 1. marca 1913 vibrirati v globokem ganutju zaradi Albanije. Pri cesarskem namestniku v Trstu, princu Hohenlohe, se je to ganutje že takoj pokazalo. Že dne 2. marca je dal izraza temu ganutju v besedah, ki ne povejo nič več in nič manj nego to, da princ Hohenlohe občuduje to lepo deželo — namreč Albanijo — in njene plemenite prebivalce in da visoko ceni albanski narod. Glejte, kakšen učinek globokega ganutja grofa Berchtolda!

Rekli smo že, da je ganutje stvar človeškega srca. Vsled tega tudi princu Hohenlohe ne zamerimo, če izraža posledice globokega ganutja grofa Berchtolda v tako kneževskih besedah. Zaradi nas lahko vsi knezi in grofi čutijo globoko ganutje nad vsakim koštrunom, ki ga plemeniti albanski narod v svoji plemenitosti ukrade svojim sosedom. Saj se tudi ne bodemo jokali, če grof Taaf'z postane pravi brat plemenitega albanskega naroda, ki je sedaj na tem, da si po besedah Kastriota Skenderbega „ustvarja domovino.“ A v pogledu na to, da je globoko ganutje nastalo ravno v srcu našega ministra za zunanje zadeve, bi si dovolili vendar vprašanje: Kako je to, da diplomatsko srce grofa Berchtolda čuti to globoko ganutje ravno samo pri Albancih? Ali nima grof Berchtold veliko bližje predmeta za svoja globoka ganutja? Ali je grof Berchtold čutil kedaj kako ganutje, ko je Cuvaj vihtel svoj mažarski bič nad ubogo Hrvaško? Ali grof Berchtold čuti globoko ganutje, ko se izvršuje nacionalna postava o razlastitvi Poljakov na Pruskem? Ali čuti grof Berchtold že globoko ganutje, ko sliši o postopanju vladnih organov proti Slovincem na Korškem, Štajerskem itd.? Ali čuti grof Berchtold globoko ganutje, če bere o trpljenju naših vojakov na mejah? Ali čuti Berchtold globoko ganutje, če bere o bedi in trpljenju družin k vojakom poklicanih rezervistov? Ali čuti grof Berchtold globoko ganutje, če bere o strašnih gospodarskih polomih, ki so nastali vsled mobilizacije? In slednjič: ali čuti grof Berchtold kako globoko ganutje, kadar skuša ogrska vlada omejiti vladarske pravice na Ogrskem?

Gospod grof Berchtold! Blagovolite nam odgovoriti na to! Ni treba sicer brzojavno, kakor ste to storili zastopnikom albanskega plemena, a odgovor pričakujemo; če prej ne, pa v delegacijah, kjer se bodemo brez dvoma pomenili o vašem globokem ganutju o priliki albanskega kongresa v Trstu!

Liberalno časnikarsko lopovstvo.

Iz ptujsko-rogaškega okraja.

Trda je ta beseda, vendar liberalna „Sloga“ jo zasluži. Nepričakovano dobim zadnjo soboto „Slogo“ z naslovom „Častita duhovnika župnije . . .“ Na ovitku je bila pripomba „Plačano.“ Zakaj neki ta pozornost, si mislim. Takoj najdem, da ima „Sloga“

članek na duhovščino, ki bi bil baje pisan v Mariboru. Podpisan je z —d—, Sličen članek, baje iz različnih duhovniških krogov iz Maribora, tudi podpisan z —d—, je „Sloga“ imela že januarja. Takoj začnem premišljevali, kdo bi bil ta „dični“ mariborski duhovnik? Premišljujem in najdem konečno tri mariborske duhovnike s črko —d—, ki pa s člankom niso v nobeni zvezi in tudi niso naročniki lažnjivega lista. Eden izmed njih, dr. M., mi je na moje vprašanje odpisal: „Predragi prijatelj! Tistega članka nisem čital, še manje pisal. Nisem o njem ničesar vedel, ker tega lista že več kakor eno leto še v rokah nisem imel. Ravno včeraj pri predstavi me je pa dr. T. opozoril, naj tisti članek čitam. Toliko v pojasnilo. Zaupajte svojemu Vas pozdravljajočemu prijatelju. Dr. M., Maribor, 3. 3. 13.“

Navedeni članek je navadna mistifikacija. — „Slogino“ ime ne vleče več ne pri ljudstvu in ne pri duhovščini. Da bi si pridobila „Sloga“ zopet novih pristašev med duhovščino, začela je prinašati članke — kakor pravi — iz mariborskih duhovniških krogov, češ: „Vidite, duhovni tovariši, celo mariborski duhovniki niso več zadovoljni s klerikalnimi listi. Zato pa boj temu časopisu! Naročajte „pošteno“ „Slogo“, klerikalne liste pa proč!“ Liberalci seveda bodo to tudi verjeli — saj so tako lahkoverni, kadar jih kdo nafarija, da klerikalna organizacija poka. „Sloga“ še podpiše pod članek črko —d—, češ: To bo vleklo, ker bo sum letel na res odličnega mariborskega duhovnika.“ Tako početje je navadno lopovstvo, ker se hoče poštenega duhovnika spraviti v zvezo z najperfidnejšim listom na Štajerskem in ga na ta način oropati dobrega imena med tovariši. — „Slogin“ članek ni prišel iz Maribora, tudi ga ni pisal nobeden izmed sedaj v Mariboru bivajočih duhovnikov. Pač pa je mogoče, da je omenjeni članek zagledal beli dan na Hrvaškem in skrpucal ga je res duhovnik, ki je svoj čas nekaj mesecev prebival tudi v Mariboru. Dotični duhovnik je že pred leti svoje nezrele nasvete vsiljeval v dolgovežnih pismih odličnim pristašem naše stranke in zdaj se je zatekel k „Slogi“ ter se hoče tam izprazniti. Bode kmalu gotov — kajti misli so plitve. Povedano bodi še, da član „odličnih mariborskih duhovnih krogov“ sedaj že več časa živi onkraj Sotle.

Tako si dva „odlična člana mariborskih duhovskih krogov“ tu in onstran Sotle podajata svoje nekdanje „mariborske“ roke.

Časopisje — velesila.

O silni moči časnikov ni nobenega nesoglasja. Že Carlyle je dejal za Anglijo: Prava cerkev Anglije so dandanes izdajatelji časnikov, ki dan za dnem propovedujejo ljudstvu. Bethmann-Hollweg: Mi živimo v dobi časnikov. Rosegger: Časnik, ti si velik propovednik naše dobe. Prof. K. Bücher: Časnik je univerzalni liferant duševne hrane za cele velike ljudske sloje.

Da je res tako, je razvidno tudi iz množice, v katerih se sipljejo listi med ljudstvo. Na Angleškem in Francoskem izhajajo listi v stotisočih iztisih. Na primer: „Daily Mail“ ima 1.000.000 iztisov na dan, „Petit Parisien“ 1.200.000. Nemški veliki listi imajo 50—100.000 naročnikov. V Avstriji „Neue Freie Pr.“ 66.000, „Zeit“ 35.000, „Neues Wiener Journal“ 80.000. Veliki listi imajo do 20 urednikov in več, njih letni

Radovedno se vspneva ter skušava z očmi še prodreti polmrak, ki je vladal v sobi; zunaj okoli koč se je podila megla, iz katere je slišno pršelo.

Na fleh blizu vrat se nekaj kota nemirno sem in tja; slednjič se dvigne temna postava ter zažene nekaj na posteljo.

„Oprostita, gospoda, ako sem motil vajino spanje“, se zdajci oglasi Rheinlandec: „malo prenašlo sem skočil iz postelje ter potegnil za sabo preklicane rjuhe, ki so se opletle okoli nog, da sem telebnil na tla.“

„Imeli ste pač smolo“, tolaži ga Janko.

„Da, da, dragi gospod, jaz imam pač vedno smolo; tudi včeraj sem jo imel, ko sem izbral iz Gossensasa sem najdaljšo pot čez Sterzing, mesto čez Schlüsseljoch. Vsled tega me je došel grozen nalive samo pol ure pred kočjo ter me premočil prav do kože.“

Ker je zunaj neprestano deževalo, skleneva z Jankotom še malo pospančkati — toda ta presneti Rheinlandec ni dal nobenega miru.

„Gospoda“, čez malo časa zopet zakliče, oziroma zaevili, kakor kužek, ki si ježno krtači bolhe; „dozdeva se mi, da me nekaj pika in grize; ne vem, so li stenice ali uši“, in pri teh besedah se je grabil za hlače in prsnik, ter se neusmiljeno čohal po trebuhu.

Vzbruhnila sva unisono v glasen smeh ter mu začela dokazovati, da ga srbi koža le radi tega, ker je spal oblečen ter se vsled tega preveč potil pod toplo pernico.

Toda še le potem, ko je z lučjo v roki skrbno pregledal svoje ležišče, se je uklonil najinim dokazom, na kar se je začel umivati in peričkati, da ni bilo ne konca ne kraja.

Malo pred šestimi se zelo uljudno poslovi, želeč nama obilo zabave na gorskih turah.

Pozneje je pravila zgovorna natakara, da je vkljub dežja nastopil pot v daljni Maierhofen, od

budget dosega milijone. Angleški časnik „Times“ je poslal v rusko-japonsko vojsko svoj parnik z brezžičnim brzojavom za poročevalce. Za en brzojav žrtvujejo časih tisoče in tisoče. „Times“ so že dale za en telegram 144.000 K. „Daily Mail“ izhaja ob enem v petih izdajah, za papir ima svojo tovarno in za les za papir svoje gozdove v obsegu 7500 kvadratnih kilometrov.

A odkod časnikom sredstva, da vse to zmorejo? Od naročnikov najmanj. Silno mnogo neso velikim časnikom inserati. „Neue Freie Presse“ ima v prazničnih izdajah do 100 strani inseratov in pravijo, da ji inserati ene take številke vržejo do 60.000 K. A še več kot inserati jim dajo takozvane „uredniške notice“, to je, oglasi in priporočila med dnevnimi vestmi, kjer ljudstvo misli, da govori časnik sam po resnici in pravici. „Neue Freie Presse“ zahteva splošno za take notice za vrsto 10 K, za notico najmanj 50 K, za vesti z dvora in osebne vesti najmanj po 100 K. A kdo ve koliko dobiva za razne vesti ali za cele članke, ki jih objavlja v službi kapitalizma, za razna podjetja, za akcijske družbe, za razne manevre na borzi. Kratka vest o kaki uimi v Ameriki že lahko hipoma izpremeni cene na borzi, kaka kratka politična laž ali neresnična vest iz bojišča lahko že povzroči paniko, ki se ob njej dajo zaslužiti milijoni. Če kapitalist zasluži milijone, ali ne bo dal od lepega zaslužka časniku-pomočniku vsaj nekaj odstotkov. Tako zopet veliki časniki na lahak način zaslužijo stotisoče. A koliko dajo vplivnim časnikom razne države in vlade! Znan je izrek avstrijskega ministra, da brez „Neue Freie Presse“ ni mogoče vladati. Ali bo pa kdo mislil, da časnik vladi zastoj služi? Samo plačati je treba, seveda lepo svoto, in „Neue Fr. Presse“ napiše dolge članke za Turčijo, teden pozneje pa, ko je Bolgarija plačala še večjo svoto, pa napiše spet najlepši članek za Bolgarijo. Od tod tisti hipni prevrati v politiki plačanih časnikov. Že Gustav Schmoller je rekel: „En del listov je odvisen od inseratov, drugi pa se daje podkupovati.“

Moč časnikov je odvisna pred vsem od kapitalizma, ali kar je isto, od judovstva. Vsi korespondenčni uradi so v rokah judov (Agenzia Stefani, Agence Havas, Wolffova i. dr.). Prav tako so domala vsi veliki časniki last judov, tudi nemški socialdemokratski „Vorwärts“ je last judovske firme Singer in Co. Še posebej velja to za Avstrijo. Že Ed. Hartmann je dejal: V Avstriji bo kmalu ves tisk judovski monopol! Lastnik „Neue Freie Presse“, Moritz Benedikt, ki ima v uredništvu 31 judov, je ob enem tudi ravnatelj c. kr. korespondenčnega urada.

In ti časniki delajo „javno mnenje“! Govore vam o vsem, kakor da so vsevedeži; o svetovnem naziranju, o filozofiji, o vseh vedah, o umetnosti, o politiki, o gospodarstvu, o vsem. A kar je bolj usodno, njih duh je duh negacije: duh sovražnosti, npravnosti, krščanstvu. Ti listi odkrito ali zavito proslavljajo revolucijo in anarhijo. Npravnosti jim ni na mar, temveč celo špekulirajo, kakor pravimo, na nizke nagone ljudstva; v to jim služi senzacija (živ opis umorov, samoumorov, perverznih seksualnih dejanj) in še posebej takozvana „chronique scandaleuse.“ Najbolj pa sovražijo krščanstvo. S tem sovraštvom je prepojena vsa njih pisava, ločijo se le po tem, da eni odkrito brizgajo glen sovrašstva, drugi pa prikriti kot modern kulturni parfum. Chamberlain pravi v glasovitem delu „Die Grundlagen des XX. Jahr-

koder ga bode odnesla železnica v svojo poresko domovino.

„No, tega si bom prišpogal, ko bom opisaval v „Planinskem Vestniku“ letošnje ture“, zagrozi hudomušni Janko odišlemu čudaku ter si potegne odejo do nosa.

Toda glasen ropot nad tankim lesenim stropom, kojega so povzročevali s svojimi težkimi čevlji brezdvomno Jochfinki — zakaj pravi turist se obuje še le pred vratmi svoje spalnice — zapodi obadva iz tople postelje.

Naglo se oblečeva ter pripraviva vse za odhod do Olpererjeve kočje.

V gostilniški sobi najdeva le malo letoviščarjev; skoraj gotovo so se zbalii neprijaznega vremena ter so rajši poležavali v posteljah, kakor v mokri planinski travi.

Po zajtrku nakupiva svinjske pečenke, kruha in vina ter izprosiva od natakaraice ključ od neoskrbovane Olpererjeve kočje.

Ob 9. uri zapustiva lepo, toda za naju malo prehrupno planinsko zavetišče. Prav lahko bi še bila ostala čez pol dne, saj sva imela samo do dve uri dolgo pot pred seboj, a želja po tihi samoti naju je siloma gnala od tod. Vedela sva: visoko tam gori na planji, prav blizu skalnatih grebenov in večnega snega najdeva hišico, zaprto, zapuščeno — samotno.

Takoj nad Dominikovo kočjo, tam kjer sva že včeraj prekoračila potok, pokaže nama tablica na desno v gozd, po katerem se vije pot v neštevilnih vijugah strmo navzgor. Ščasoma se les popolnoma umakne ruševju, iznad kojega gledava v peneči se divji Riepenški potok, ki ob najini desni strani besni nizdol.

Zamske planinske staje leže že globoko pod nama, kakor otroške igrače, postavljene na košček zelenega travnika.

Pogled v divni Schlegeisengrund pa še tajinstveno zakriva nevošljiva megla.

Slednjič zapustiva gosto čretje — pred nama

Nato se je pa takoj povrnila prejšnja dobra volja.

Bog zna, kako dolgo bi se še bila zabavala v veseli tej družbi, ako bi naju ne bila prisilila deveta ura, vzeti od nje slovo. Po tolikih naporih današnjega dneva sva bila zelo potrebna počitka.

Ko prideva v spalnico, prihiti za nama mlad mož ter uljudno vpraša, če dovoliva, da še malo časa ostane spodaj, češ, da je slučajno naletel na zelo prijetno tovarišijo.

Začudivši se nad toliko obzirnostjo drage volje izjaviva, da nimava nič zoper to ter mu želiva še prav dobro zabavo.

Po skončanih večernicah se Janko takoj zavalil v mehko ležišče; enakomerno globoko dihanje mi kmalu naznanja, da ga že objemlje ljubeznivi Morfevs.

Zavidal sem ga zlasti danes za lepo njegovo navado, kolikor mogoče zarano končavati pogovor z mnogobesednim Davidom.

Po hudih bojih z vsiljivim zaspancem dovršim slednjič i jaz svojo duhovsko dolžnost ter hočem že ravnokar upihnuti luč.

Kar začujem zelo rahle korake; vrata se tiho odpro in v sobo vstopi najin — Cerberus. Ker sem mislil, da hoče k počitku, mu ponudim svojo luč.

„Ne, ne, dragi gospod“, spregovori precej na glas, „prišel sem samo vprašat, če smem še spodaj ostati.“

„Ostanite magari celo noč!“ oglasi se zdaj izpod pernice moj Janko, ki se je prebudil ter slišal najin pogovor.

„Srčna hvala, gospoda moja, želim vama prav sladek počitek“ in že je zopet izginil za durmi.

„Čudak!“ zamrmra moj tovariš ter se obrne v steno.

Okoli pete ure zjutraj naju hkrati vzbudi zamolkel ropot, kojemu je takoj sledilo par globokih vzdihov.

hunderts": Dandanes je javno mnenje strašno izkvarjeno, ker delujejo judje proti vsakemu pojavu krščanske vere z neizprosni sovražstvom.

Zato ni čuda, da se ob silnem vplivu tiska še vsebolj širi globoka zmrza proti krščanstvu, frivo' len duh nevere, nravna izkvarjenost, lascivnost in perversnost. Pod vplivom časnikov vse hlepi po senzaciji in senzacija se zopet nudi najbolj v presenetljivih pojavih človeške propalosti. Tako judovsko časopisje sistematično zastruplja krščanske narode, in krščanski narodi za to judom še plačujejo in robujejo.

Dr. Eberle (izdal je ravnokar knjigo „Dr. Jos. Eberle. Großmacht Presse. Enthüllungen für Zeitungsgläubige. Forderungen für Männer.“ Monakovo 1912.) v posebnem poglavju dokazuje, da ni tu druge pomoči, kakor tisk proti tisku, dobro, krščansko časopisje proti slabemu časopisju. Tega dokaza nam že ni več treba. Navedimo le še besede Pija X. „Ni plemenitejšega misijona, kakor je misijon časnikarjev. Moji predniki so blagoslovili meče krščanskih vojščakov, jaz rajši blagoslovim pero, vaš simbol, krščanski časnikarji. Stari ljudje radi pravijo, da so časniki nekaj novega in da so se časih duše reševale tudi brez njih. Da, časih, časih, a takrat tudi še ni bilo strupa slabega časopisja in zato tudi protistrup, dobri tisk, ni bil tako potreben. Zaman boste gradili cerkve, napravljali misijone, ustanavljali šole, vse vaše delo bo uničeno, ves vaš trud je zaman, če ne boste umeli ob enem v obrambo in v napad (za defenzivo in ofenzivo) rabiti orožja kršč. časopisja.“

Sirite zato naše časopisje!

Med vojno in mirom. Janina — padla.

Janina je — padla. To je najnovejša vest iz bojnega polja, ki bo gotovo zelo vplivala na razvoj nadaljnjih razmer. Janina je tvorila, kakor znano, sporno točko med Balkansko zvezo, še ne obstoječo Albanijo in — velesilami. Med tem, ko je Grčija reklamirala Janino za-se, slično kot Črnagora Skader, je Albanija zahtevala, da se Janina njej priklapi in nekatere vlasti so jo v tem podpirale. Z zavzetjem Janine se je položaj spremenil, kajti več kot gotovo je, da Grki ne bodo več hoteli zapustiti Janine, ki so jo priborili v junaškem boju in je po svojem značaju tudi povsem grško mesto.

V ostalem je položaj precej nespremenjen. Naznanjenega oficijelnega obvestila o demobilizaciji še ni. Pričakovalo se je, da bo carjev manifest o priliki jubileja Romanovov imel tozadevni pasus, toda ga nima. Radi neprestanega zavlčevanja v tej zadevi se polašča že vseh krogov velika nevolja in nervoznost. Vse si želi mira in hrepeni po njem, le mero-dajni diplomati s pravečto frivolnostjo vlačijo vso zadevo na dolgo in široko.

Glede mirovnihi pogajanj med Turčijo in Balkansko zvezo ni zaznamovati nobenega napredka. Velesile so sporočile balkanskim državam, da jih je Turčija prosila za posredovanje in so vprašale, če so tudi one s posredovanjem zadovoljne. Odgovora balkanske države pa še niso dale. V mirovna pogajanja se gotovo ne bodo spustile drugače, kakor če Turčija že v naprej pristane na zahteve Balkanske

se razteza drnasta planina, posejana z mnogobrojnimi skalovjem. Vendar je pot tako dobro nadelana, da lahko občudujeteva spotoma vedno lepšo panoramo.

V približni višini 2300 m prekoračiva po zelo ozki, ziblajoči se brvi divji Riepenški potok — gotovo znamenje, da sva že blizu zaželjene kočee. A zopet se začne kaditi nizdol tako gosta megla, da težko razločujeteva pet od številnih stegen, ki je napravljiva živina.

V kateri smeri stoji kočea, kamor hitiva? Ali je ne bova zgrešila na veliki planji, ker je gotovo celo podobna velikim skalam, ki pokrivajo gorski ta pašnik?!

Daleč tam v levi strani se pase čreda; zamolki glas zvončkov jo izdaja, če tudi nje ne vidi.

Počasi stopicava kvišku, kar zakliče, ne, zarjove Janko:

„Lojze, ali jo vidiš? ravno pred nosom je!“

In urnih krač dirja navzgor, da težko sopitam za njim — in zdajci stoji pred nama lična, zidana stavba, zaprta od vseh strani.

Kako dobro, da sva vzela s seboj ključ, ki bo kmalu prinesel življenje v to pusto, samotno bivališče!

Hitro odpahneva duri, ki zapirajo majhen lesen nastavek pred kočeo, odkleneva z izposojenim ključem še druga vrata ter stopiva — v temo.

Brez obotavljanja se lotiva vsak svojega okna ter se radovedno ozreva po koči.

Z začudenjem in rastočim veseljem ogledujeteva ljubko gospodarstvo. Vse čisto in snažno iz belega lesa, klopi, miza, stoli in omara. Ob stenah zemljevidi in lišni red, na mizi pisalno orodje, pečat in društvene knjige. Ob nasprotni steni majhen železen štedilnik, na klopi pri oknu razna posoda za vodo in kuho.

(Dalje prihodnjic.)

zveze. Iz Carigrada pa zopet prihaja vest, da Turčija še ne misli na odstop Odrina. Poraz pri Janini bo mogoče tudi v tem oziru vplival dobrodelno in bo postala Turčija bolj mehka.

Radi bolgarsko-rumunskih zadev in radi albanskih meja se vršijo pogajanja dalje. Kakšnega napredka v zadnjem času niso dosegla.

Janina — padla.

Agence d' Athene brzojavlja, da je turški poveljnik Janine, Essad paša, vsled sijajne zmage Grkov ponudil grškemu prestolonasledniku kapitulacijo Janine. Na citadeli Janine že vihra grška zastava.

Janina je padla! Grški general Soutzo je razvil na fortih Janine grške zastave, raz citadele Janine, fort Bizani, vihra grška zastava! Grki so dosegli cilj svojih operacij, korakajo v staroslavno Janino, katero so po dolgem obleganju vendar tudi zavzeli.

Janina šteje 25.000 prebivalcev, ki so po večini grške narodnosti. Janina se razprostira v dolinici med gorovjem in jezerom enakega imena ter ima krasno lego ter staroslavno zgodovino. Mesto ima več grških srednjih šol ter je sedež grškega metropolita. Sezidal je Janino biantinski cesar Joannes Komnenos. Mesto so prvokrat porušili divji Normani. Leta 1442 so se polastili Janine Turki in od tega časa naprej je Janina ječala pod polumesecem. Janina je važno industrijsko in trgovinsko mesto. Če trajno pripade Grški, bo Janina eno najvažnejših grških trgovinskih mest.

O grškem generalnem naskoku na Janino se poroča: Prestolonaslednik je zaukazal, da se vse sovražne pozicije hkrati silno obstreljavajo. V utrdbe je padlo na dan kapitulacije nad 30.000 granat, ki so močno razrušile fort Bizani. Vse baterije Bizanija so morale popolnoma utihniti. Med tem so se večja grška krdela približala do Manoliasse. Kanonada je trajala celo noč. Ko se je levo grško krilo spopadlo s Turki, so se poslednji jeli umikati, med tem ko je že tudi desno grško krilo jelo prodirati proti utrdbam. Turki se koncentričnemu napadu niso mogli že več ustavljati in so se spustili v divji beg proti mestu Janini. Turški general in poveljnik Janine se je moral udati.

Vsled te zmage vlada po celem Grškem nepopisno veselje. V grški zbornici je podal ministrski predsednik Venizelos zgodovinsko sliko pričetka in razvoja balkanske vojske. Njegova izvajanja je zbornica spremljala z velikanskim navdušenjem.

Zarota turške vojaške lige in njeni načerti.

O zaroti turške vojaške lige se poroča iz Carigrada sledeče:

Vojaška liga ni hotela počakati tako dolgo, da bi se bil sklenil mir, marveč se je vsled poročila turškega vojnega vrhovnega poveljnika Izzed paše, ki je izjavil, da je turška armada za ofenzivo nesposobna, odločila, da mora prisiliti sultanova beseda kabinet k odstopu. Po izpovedanju princa Sabah Edina je bil gotovo nameravan preobrat z nasiljem. Zarota z bombami je iznajdba komiteja. Vkljub temu, da je carigrajski policijski poveljnik pozapril že vse razdeljevalce znanega oklica, vstraja decentralistična stranka pri svojem sklepu. Komite si ne bo upal, da bi vtaknil v zapor prave strankine voditelje, med katerimi je tudi več cesarskih princev.

Vojaška liga, ki predstavlja večino armade, pozna nerednosti, katere je zakrivil mladoturški šef vojne intendance, Izmail paša. Vojni poveljniki pred Kataldžo zahtevajo, da v osmih dneh odstopi kabinet. Dva podpolkovnika, ki sta zbežala v neko carigrajsko poslaniško palačo, sta se izjavila: Naš namen je bil, da bi z dvema velikima demonstracijama pred porto in dvorom moralno prisilili kabinet, da odstopi. Člani kabineta in vodje komiteja, izvemši Mahmud Šefket pašo, bi se bili spravili na pripravljene parnike in odvedli v Konijo, kjer bi se naj izrekla obsodba vsled umora Nazim paše. Armada ti morala ostati popolnoma nevtralna; morala bo pa sedaj, ko žuga komite s prisilnimi odredbami ter hoče prepustiti Odrin, poseči vmes. Da bi to zaroto uničil, zahteva notranji minister od sultana razen drugih korakov dovoljenje za lišne preiskave pri osumljenih princih, nadalje, da se izžene princ Sabah Edin ter da se ojači carigrajska garnizija.

Štiri komiteju zveste brigade pod poveljem Enver bega se že nahajajo v San Stefanu in v Hademkōju, da zabranijo naznanjeni odhod pred kataldžko fronto se nahajajočih vodij vojaške lige. Nadalje je pri Peri zbranih 2000 mož s Kruppovimi strojnimi puškami. Glava zarote med Kataldžo do Konije in Kahire je baje sultanov brat, princ Vahid Eddin. A računa se, da mu bo sultan svetoval pamet.

Črnogorci o srbski vojski.

Črnogorci, ki so sicer znani, da prvega mesta ne priznajo radi komu drugemu, so tako polni občudovanja do srbske vojske, da si pripovedujejo o njej prava čudesa hrabrosti in neodoljive moči. Prav dobro nam to občudovanje predoči naslednja epizoda, o kateri se ne ve, kako je nastala, v katero pa sveto in trdno veruje vsak priprost Črnogorec. Tako-le jo je pripovedoval neki ranjeni črnogorski čevljar:

„Srbijsancem se je na Bušatu odtrgala mula, natvorjena s topom. Kdo ve, kaj ji je bilo. Ali se je kaj vježila ali ji sicer ni bilo kaj prav — ušla je! In kam naj ti gre, kakor naravnost na Taraboš. A

gre in gre, dokler ne pride sredi med Turke. V tem so pa Srbijsanci opazili, da ni mule s topom. Gledajo sem, gledajo tje, dokler je z daljnogledom ne opazijo vrh Taraboša. Kaj storiti? Le brez skrbi: Trobentač naj začne trobiti. In zdaj bi bili morali videti še čudo! Kakor hitro mula sliši glas srbske trobente, začne besno biti okrog sebe, da Turki, ki so hoteli z nje top odvezati, kar odlete na vse strani, nato jo pa kakor blisk udere po bregu navzdol naravnost med svoje sive sokole. Ja, če so že njihove mule take, kakšni, dragi moj, morajo biti še le sami!“

Odrin.

Iz Belgrada se poroča:

Vojno ministrstvo je dobilo izpred Odrina uradno poročilo, da je zavzela srbska artilerija kljub silno neugodnim vremenskim razmeram — sneži že namreč tri dni — vsled katerih veliko trpi oblegovalna armada, posebno pehota, važno sovražno pozicijo. Srbi so vjeli več turških vojakov, 60 Turkov pa je pribežalo prostovoljno v oblegovalni tabor.

Prebivalstvo Odrina, tako so izpovedali vjetniki in begunci, zopet z vso silo zahteva predajo trdnjave.

Naloga Turčije.

Džavid beg, bivši turški minister, ki je došel dne 4. t. m. na Dunaj, se je izrazil napram nekemu sotrudniku „Neue Freie Presse“, da ima Turčija dovolj sredstev, da nadaljuje vojno (?). Dobila je baje v celem od Italije in raznih družb dva mil. funtov. Prihodnja kulturna naloga Turčije je, da naseli v Anatoliji kakih 150.000 do 200.000 muzlimanskih emigrantov, ki se bodo izselili iz Rumelije v Malo Azijo. Vprašanje orijentskih železnic še ni popolnoma zrelo ter bo mogoče govoriti o tem vprašanju še le po končani balkanski vojni. Tudi za posojilo sedaj ni primeren čas, ker bo mogoče najeti posojilo tudi še le, ko bo sklenjen mir.

Politični pregled.

Državni zbor.

Včeraj je imela državna zbornica po enomesečnem presledku zopet plenarno sejo. Sejo je otvoril ob 3. uri popoldne zbornični predsednik dr. Sylvestor. V pričetku se je v toplih besedah spominjal umora poslanca Schuhmeierja. V znak sožalja so se poslanci dvignili raz sedežev. Nadalje se je predsednik tudi spominjal potopa nemške bojne ladije, torpedovke „S 178.“

Nato je zbornica obravnavala prvo točko dnevnega reda, o krošnjarskem zakonu. K predmetu je govorilo več poslancev. Ko sta bila za generalna govornika izvoljena poslanca Biankini in Wohlmeyer, je predsednik prekinil sejo in sledile so razne interpelacije. Poslanec Wastian je vložil na železniškega ministra interpelacijo, v kateri zahteva, da minister prekliče odlok, v katerem se poziva stranke, da morajo biti na voznih listih, namenjenih na Ogrsko, napisana krajevna imena le v mažarski označbi, ne pa v nemški. Ubogi Wastian, že mažarsčina mu dela preglavice.

Prihodnja seja danes ob 11. uri predpoldne.

Razen plenarne seje je zborovalo tudi več odsekov, kakor: finančni odsek, pododsek proračunskega odseka in pododsek gospodarskega odseka.

V včerajšnji seji je vložil poslanec dr. Verstovšek kot odgovor na Wastianovo interpelacijo radi krčevinsko-leiteršperske šole obširno interpelacijo, kjer dokazuje na podlagi zakonov, da je vodja nemške šole, Wernitznigg, pod zaščito nadzornika Steringa in dvornega svetnika Tumlrza izdajal nepravilne podatke o šolstvu na deželni šolski svet. Cela zadeva s temi interpelacijami še ni končana, ker se je obljubilo dr. Verstovšku, da bo naučno ministrstvo vso zadevo strogo preiskalo.

Tristoletnica carske rodbine Romanovov.

Včeraj dne 5. t. m. so se v celi Rusiji pričele jubilejne slavnosti v proslavo tristoletnice carske hiše Romanovov. Ob zori je naznanilo v Petrogradu 21 topovskih strelov pričetek slavnosti. Vreme je bilo krasno in solnce je sijalo. Pred zimsko palačo je bila zbrana nepregledna množica, ki je pričakovala prihod carske rodbine. Ob 11. uri se je pričel slavnostni spreved od zimske palače do katedrale, kjer so bili že zbrani vsi državni dostojanstveniki, poslanci gosudarstvene dume in razna odposlanstva. Spreved je bil nad vse krasno aranžiran. Na čelu spreveda je carski konvoj v slikovitih kavkaških kostumih. V historičnih kočijah se je vozila carska rodbina. Pred katedralo je pozdravil carja in njegovo rodbino metropolit z vso duhovščino. V tem trenutku so zazvonili vsi zvonovi vseh cerkva v Petrogradu.

Carški ukaz.

Povodom velike proslave 300letnega jubileja sedanje ruske dinastije je car Nikolaj izdal ukaz, ki odreja:

1. Veliko akcijo za preskrbo sirot kmečkega prebivalstva brez razlike konfesije.

2. 10.000.000 rubljev iz plemenitaške agrarne banke v povečanje kapitala za podpiranje plemenitašev.

3. 50.000.000 rubljev za ustanovitev raznih institucij, ki se imajo baviti z izboljšanjem položaja ruskih kmetovalcev.

4. Odpustitev denarnih kazni.

5. Olajšanje položaja državnih uradnikov.

6. Amnestijo za tiskovne prestopke do dne 6. marca.

7. Zopetni sprejem onih dijakov na vseučilišče, ki so bili relegirani radi raznih prestopkov.

8. Amnestijo za navadne in državne zločine do 6. marca.

9. Na smrt obsojenim se spremeni kazen v 20-letno prisilno delo.

10. Ruski podaniki, ki se nahajajo v inozemstvu kot begunči, se smejo zopet vrniti v domovino. Onim, ki so bili obsojeni radi prestopkov zoper državni in javni red, je kazen odpuščena, onim pa, ki so pod policijskim nadzorstvom, se nadzorstvena doba znižuje.

Ukaz odreja tudi celo vrsto odredb za Finsko. Tako 10.000.000 rubljev za ustanovitev raznih dobrodelnih institucij in odpust denarne kazni in zapora.

Ukaz ne govori čisto nič o mednarodnem političnem položaju.

Nemška oboroževalna akcija — radi strahu pred slovansko premočjo.

„Kölnische Zeitung“ objavlja očitno iz Berlina inspirirani članek, ki se bavi z nameni in ciljem nemške oboroževalne akcije. List izjavlja, da ima Nemčija nalogo skrbeti za bodočnost. Vsled velikega ojačenja Jugoslovanov po balkanski vojni se je razmerje evropskih državnih sil spremenilo v prilog slovanstvu, proti čemur pa se mora Nemčija dobro organizirati in pripraviti na vsak slučaj.

Francosko.

V francoski zbornici je predložil vojni minister Etienne zakonski načrt, po katerem, bi se uvedla na Francoskem zopet triletna vojaška služba. Takoj, ko je pričel govoriti vojni minister, so zagnali socialisti grozen hrup. Padale so na vlado in ministra take psovke, kakoršnih smo le v avstrijski državni zbornici navajeni. Konečno se je vendar posrečilo zborničnemu predsedniku, izročiti predlogu nekemu odseku. Zanimivo in značilno je, da Francozi še niso pred dolgim časom vpeljali dvoletne vojaške službe, a hočejo sedaj iz skrbi za obrambo domovine vpeljati zopet triletno. Utemeljuje se to namero z dejstvom, da hoče Nemčija, kakor znano, porabiti skoro eno milijardo v povečanje svoje vojaške moči. Res, blazno oboroževanje!

Ogrska.

V ogrski zbornici se nadaljuje debata o vladni predlogi glede volilne reforme. Vsi govorniki narodnosti so se izrekli zoper volilno reformo v predloženi obliki. V budimpeštanskih ulicah vlada mir. Zbornica se bo z volilno reformo bavila še nekaj dni.

Oblasti in pomanjkanje kmečkih delavcev.

Pomanjkanje kmečkih delavcev je vendar enkrat vzbudilo pozornost oblasti. V številki 4 lista „Landwirtschaftliche Zeitschrift“ čitamo sledeče:

„Poljedelsko ministrstvo se je obrnilo na justično ministrstvo s prošnjo, da bi se uporabljali kaznjenci za poljska dela. Justično ministrstvo je zdaj obvestilo poljedelsko ministrstvo, da je pooblastilo višja deželna sodišča, da smejo v tekočem letu samostojno odločevati o prošnjah posestnikov, da se jim prepusti kaznjence za poljska dela v njihovih slučajih. Sicer pa poljedelsko ministrstvo tudi sporoča, da si že delj časa prizadeva, kako omejiti močno izseljevanje poljskih delavcev. Veliko važnost polaga na ustanovitev in izpopolnitev takozvanih skupnih posredovalnic za delo, katerih bi se moralo mnogo bolj posluževati, kot do sedaj.“

Ta odredba se mora z veseljem pozdraviti. Na eni strani pride uporaba kaznjencev našemu kmetijstvu v prid, a bo tudi na kaznjence dobro vplivala, na drugi strani ne bo pa nihče dvomil, da se marsikateri delavec izvaži v Nemčijo, ker v lastni domovini ni posredovalnic, ki bi mu ponudila zaposlenja. Želeti bi le bilo, da bi oblasti storile nekaj več za nadaljevalne šole v kmetijstvu na deželi, da bi se s temeljito izobrazbo šoli odrasle mladine vzbudilo nekaj več veselja in ljubezni za življenje na kmetih in za kmečko delo. Dokler se ne bo naša mladina temeljito in sistematično izobraževala, se bo šlo po našem mnenju le za umetno in nezadostno zabranjevanje izseljevanja poljskih delavcev v tovarne in v mesta. V prvi vrsti bi bile poklicane občine in gospodarska društva, da se v tem oziru obrne kaj na boljše.

Raznoterosti.

Promocija. Cand. iur. Jakob Mohorič bo v ponedeljek, dne 10. marca 1913, ob pol eni uri opoldne v slavnostni dvorani dunajskega vseučilišča promoviran za doktorja prava. Mlademu doktorju, ki je starešina „Danice“, čestitamo!

Iz učiteljske službe. Na petrazredni mešani šoli pri Sv. Lenartu v Slov. goricah je oddati mesto stalne učiteljice. Prošnje do dne 20. marca. — Na

dvorazredni mešani šoli pri Sv. Venčesu, drugi plačilni razred, je oddati mesto učitelja. Prošnje do dne 25. marca. — Na trirazrednici v kopališču Rog. Slatina, prvi plačilni razred, je oddati mesto učitelja ali učiteljice. Prošnje do dne 31. marca.

Iz politične službe. Absolvirani jurist gospod Trstenjak je sprejet pri namestnji v Gradcu kot konceptni praktikant.

Iz sodne službe. Sodni praktikant Tašner je prestavljen iz Maribora k okrožni sodnji v Bihač v Bosni.

Trgovci, obrtniki, pozor! Slovenska kmečka zveza bo za leto 1914 med svoje člane razdelila žepni koledar v nad 12.000 iztisih. Koledar bo imel tudi inserate. Ker bo koledar jako razširjen med našim kmečkim ljudstvom, bo inseriranje zelo uspešno. Cela stran bo merila 126 in 72 milimetrov. Inserat bo stal na celi strani 30 K, na pol strani 16 K, na četrt strani 8 K, na osminki strani 4 K. Trgovci in obrtniki, ki hočejo naročiti inserat v tem koledarju, naj se odločijo do dne 1. aprila t. l. Naročila na inserate sprejema tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

„Danica.“ Slovensko katoliško akademsko tehnično društvo „Danica“ na Dunaju je izvolilo na rednem običnem zboru dne 4. t. m. za XXXVIII. društveni tečaj naslednji odbor: predsednik: Franc Koblar, stud. phil.; podpredsednik: Ivan Prijatelj, stud. phil.; tajnik: Silvester Kranjec, stud. phil.; blagajnik: Albin Stele, stud. iur.; knjižničarja: V. Tavčar, stud. phil., Franc Marhič, stud. phil.; zapisnikar: Leopold Hribar, stud. med. vet.; arhivar: gospodična Angela Piskernik, stud. phil.; gospodar: Karel Flerin, stud. iur.; revizorji: Ivan Zeušterle, stud. med., Josef Hebein, stud. med., Filip Kulterer, stud. med. vet.

Albanski kongres. V torek se je zaključil v Trstu takimenovani albanski kongres, o katerem smo že kratko poročali. Potek celega zborovanja je jasno pokazal, da je bila vsa prireditev naročena in plačana, a je vsled slabe in nerodne režije doživela popolni fiasko. V tem so edini vsi listi, ki so toliko poštteni, da ne pustijo kupiti svojega prepričanja. In vsi ti listi tudi enoglasno priznavajo, da je bil „albanski kongres“ komedija, povsem nevredna resnih, zgodovinskih časov. Tržaška „Edinost“ piše: „Commedia — finita! V resnem času je bil naš Trst pozorišče imenitne — farse. Saj bi se človek smejal, kakor se smeje v gledališču, ko gleda in poslušajo dobro vspelo burko ali satiro. Ali ne moremo se smejati, ker — poznamo režijo! Malce predraga je bila ta prireditev — iz žepov avstrijskih davkoplačevalcev. To se pravi: radi stroškov za to albansko prireditev samo ne bi se še toliko razburjali. To je navsezadnje bagatela za veliko državo s tako sijajnimi financami, kakor jih ima, recimo, ravno sedaj naša — avstrijska država. Kaj je to: kakih 50.000 K za tako lepo in zabavno prireditev v jeziku, ki ni niti književno ali kulturno?! No, tudi to trditev moramo korigirati! Saj glavni akterji so govorili — francoski! In priprave za to vprizoritev se tudi niso vršile v Albaniji, ampak v Rimu in — na Dunaju. In to naj bi bila manifestacija v veliki historični balkanski drami! Prav tako, kakor da bi kdo notri v grandiozno simfonijo takega muzikalnega velikana piskal na — okarino! Toda šalo na stran. Radi onih tisočakov, ki jih je stal tudi nas ta albanski — kongres v Trstu, bi se mi ne ešofirali. Vспенja pa se nam duša v jezi spričo tolike slepote, ki vprizarja manifestacije za politiko, ki nas je že stala na stotine milijonov samo v vojaške svrhe, ki nam je povzročila že gospodarske škode, ki gre v milijarde, in ki bo za nas — in to je še le prav grenko — za vso bodočnost pomenjala permanentno oškodovanje, permanentno ubijanje naših gospodarskih interesov.“ O kongresu samem in njegovih udeležencih se poroča mnogo prav nelepkih stvari. Ob koncu bi bilo še prišlo kmalu do popolnega razdora, ko so morali sklicatelji priznati, da so dobili podporo za kongres iz bližine avstrijske vlade. Med udeleženci ni bilo pravih Albancev, ampak od vseh delov sveta skupaj zbornani ljudje in agentje, ki so za vsako rabo. Kako zgleda albansko ljudstvo, je pričalo najboljšje to, da mnogo teh „Albancev“ sploh albanski ni govorilo in se drugi, ki so govorili v raznih dialektih, med seboj še razumeli niso. Med udeleženci je bil po poročilih listov tudi neki avstrijski štabni nadporočnik, ki se je izdal za inženirja Hasslerja in je bil zelo glasen. Zdi se nam, da ta kongres ni prinesel drugega dokaza, kot da se avstrijski diplomati še niso spametovali, da hočejo rajši v pogubo, kot bi priznali Jugoslovanom njih pravice in jim dali možnost razvoja. Kogar bogovi sovražijo, ga udarijo s slepoto!

Nesramnost. V dokaz, kako se duhovnikom dobro godi, so začeli liberalci v „Slov. Narodu“ navajati neke številke, iz katerih naj bi bilo razvidno, kako ogromno zemlje imajo na razpolago štajerski slovenski duhovniki. Da se bo razvidelo poštenost liberalnega dokazovanja, pribijemo, da ni v lavantinski škofiji 162 duhovnikov, kakor pravi „S. Nar.“, ampak 508. Da se branijo iti duhovnik na take farse, ki imajo večje gospodarstvo, je tudi splošno znano.

Smadnik bi iznašel, če bi ga že ne bil Berchtold Schwarz, prav gotovo dr. Kukovec. Kaj ta možakar vsega ne iznajde v politiki, je neverjetno. In čudno: čim bolj je otroče in nezrelo, tem večje veselje ima. Zadnje nedeljo je v Podsredi, kakor poroča „Narodni List“, iznašel najnovejši vzrok, zakaj

morajo naši poslanci v Gradcu opustiti obstrukcijo. Zakaj? Tako vam odgovarja modri Kukovec: če bi ne bilo obstrukcije, bi bil že sprejet zakon, po katerem bi bili odpravljene sedanji plačilni razredi v ljudskem šolstvu in bi bile učiteljske plače izjednane ter bi dobile s tem občine (!!) od dežele večje prispevke za vzdrževanje šol. Vsled obstrukcije trpijo občine (!?), ker je pri nas več šol v nižjem razredu, kot pri Nemcih. Ali jo vam ne pogruntate liberalni general? Slovenski poslanci, marš v Gradec, poprosite milostno pri Nemcih, da izjednajo učiteljske plače, ker se zdaj občinam (!?) godi velika krivica, na vse druge neštete krivice pa pozabite, pozabite tudi na to, če bi z regulacijo učiteljskih plač narasli deželni izdatki za dva do tri milijone! Ali zdaj še kdo dvomi, da ni Kukovec sposoben iznajti „pulver“? Mislimo, da ne.

Prebivalstvo Evrope. Konec leta 1910 je štela Evropa 433.900.000 prebivalcev, ki se na razne evropske države tako-le razdele: Rusija šteje 117 milijonov, Nemčija 64 milijonov, Avstro-Ogrska 51 milijonov, Angleška 45 milijonov, Francija 39 milijonov, Italija 24 milijonov, Španija 19 milijonov, Belgija in Rumunija po 7 milijonov, evropska Turčija 6 milijonov, Nizozemska, Portugalska in Švedska po 5 milijonov, Bolgarija 4 milijone, Švica 3 milijone, Srbija, Danska, Grška in Norveška po 2 milijona. Evropa je najbolj gosto obljuden del sveta. Med tem, ko pride v Avstraliji na kvadratni kilometer le 0,8 prebivalcev, v Ameriki 4, v Afriki 1 in v Aziji 19, pride v Evropi na isto površino povprečno 44 oseb. To število je pa samo relativno, ker so razne dežele različno goste obljudene. Med tem, ko pride na primer v Belgiji na štirinajški kilometer 285 oseb, pride v Norveški le 8, na Holandskem pa 177, na Angleškem 146, v Italiji 120, na Nemškem 112, v Švici 91, v Avstriji 76, na Francoskem 74, v Rusiji 23 oseb na štirinajški kilometer. Število porodov je v Evropi v obče zelo nizko. Rusija stoji v tem oziru na prvem mestu s 44 rojenci na 1000 prebivalcev v letu. Potem pride Ogrska s 35,6, Italija s 32,9, Avstrija z 32,4, Nemčija z 29,8, Holandska z 28,6, Danska z 27,5, Norveška z 26,1, Švica z 25,2, Švedska in Anglija z 24,8, Belgija z 23,7, Irska z 23,3 in konecno Francija z 19,7 rojenci. Dežele z najvišjim številom rojencev izkazujejo tudi najvišje število umrlih. Najnižje število umrlih izkazuje Francija.

Potegnjena „Neue Freie Presse.“ Dunajski list „Neue Freie Presse“ je, kakor se vedno zatruje, — najbolj informiran list na svetu. Te dni je priobčila senzacionalno vest, da je vojna uprava sklenila v vojaških uradih nastavljanje tudi ženske. To svojo vest je zaključila s stavkom: „Odločitev vojne uprave je dokaj presenetljiva; odločilno je morda na to vplival ugoden sprejem, katerega je našel sličen predlog senatorja Duca Melbista-Berso-Thum v italijanskih zakonodajalnih zastopih.“ — Vsa vest je seveda od konca do kraja izmišljena in „najbolj informiran“ list „Neue Freie Presse“ je bil grdo speljan na led, zakaj v Italiji ni senatorja, ki bi se pisal — „Du Kameel bist aber so dumm!“

Največja veleposestva v Galiciji. Največ zemlje v Galiciji ima Nemec baron Lieberg, to je namreč 66.746 hektarjev. Za njim pride poljski grof Roman Potocky v Lanetu; ta ima 50.000 hektarjev. Nadvojvoda Karel Štefan iz Živea ima 44.000 hekt. Potem so: Viljem Šmid v Brodih s 34.500 in baron Popper s 33.400 hektarji. V krščanskih rokah je pa 2.073.900 hektarjev gališke zemlje, v židovskih samo 301.300 hektarjev.

„Živela Turčija!“ je gotovo že marsikdo zavpil, ko je po žrebanju turških srečk zaznal, da je njegova številka zadela glavni ali večji dobiček. Dne 1. aprila t. l. je zopet žrebanje turških srečk, pri katerem bodo izžrebani nastopni dobitki: glavni dobiček za 400.000 frankov, 1 za 30.000 frankov, dva po 10.000 frankov, šest po 2500 frankov, 12 po 2000 frankov itd. Vsi dobitki so lepi, a najlepši je oni za 400 tisoč frankov, katerega pa prav gotovo ne bo zadel, kdor nima turške srečke. Čitajte današnji oglas „Sl. Straže“ in zagotovite si s takojšnjim naročilom turške srečke igralno pravico že za prihodnje žrebanje.

Balkanska vojska v Mariboru!

Prihodnjo nedeljo 9. marca ob 8. uri zvečer bo v mariborskem Narodnem domu predavanje z lepimi skioptičnimi slikami o balkanski vojski. Slovenci, na dan!

Štajersko.

Mariborske novice.

Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali naslednji p. n. dobrotniki in dobrotnice: posojilnica v Gornji Radgoni 40 K, posojilnica v Framu 20 K, Ješovnik Tomaž v Gornji Radgoni 4 K, Klemenčič Anton, poštni asistent, 2 K, gostje na gostiji Zafošnik-Mustafa, Gornje Pleterje, 10 K, Tajek Jakob, c. in kr. duhovni profesor, 10 K, župnik Podvinski 5 K, Vozlič Leopold pri Sv. Vidu gad Gradcem 10 K, profesor dr. Lukman 5 K, Jezovšek Martin, c. kr. notar, 10 K, E. Terstenjak, c. in kr. vojni kurat, 10 K, odborniki občine Hrastje ob priliki izročitve diplome častnega občanstva častitemu gospodu Martinu Mešku 12 K, Jurij Stiniec, ogrski Slovenec v Bistri-

ci, 10 K, Vsem dobrotnikom in dobrotnicam: Bog plati!

Mariborski slovenski katoliški rokodelski pomočniki priredijo v nedeljo, dne 9. t. m., ob 8. uri zvečer, v svoji dvorani (Apothekengasse) predstavo gledališke igre „Domen“ Slovenci, pridite mnogo-številno!

Smrtna kosa. Umrli je nagle smrti, baje vsled zastrupljenja krvi na nogi, 22letni infanterist tukajšnjega domobranskega polka Ivan Wrebnig, sin posestnika Petra Wrebniga pri Sv. Magdalen. Pogreb je bil danes popoldne.

Porotne obravnave proti uredniku Prangnerju ne bo. Kakor poroča „Marburger Zeitung“, je dal Prangner pastoru Mahnertu in evangelijskemu presbyteriju, ki sta tožila, primerno zadoščenje. Namesto te obravnave se vrši v sredo, dne 13. t. m., obravnava proti Francu Baumannu, ki je obtožen ropa.

Za „balkansko vojsko“ v Mariboru vlada že splošno zanimanje. Predavanje strokovnjaka s krasnimi skioptičnimi slikami bo gotovo vsakemu nudilo užitek. Pridite!

Narodni dom. V Weixlovi pravdi se je pred sodiščem ugotovilo, da se klerikalce v mariborskem Narodnem domu samo takorekoč trpi, in sicer v zato odločenem prostoru. Ali bodo dotični, ki zahajajo v ta lokal, kjer se jih samo trpi, vkljub temu javnemu ugotovljenju še vendar tako ponižni, da se bodo liberalni velikodušnosti še zanaprej nudili za predmet „strpnosti“, to se še ni „ugotovilo.“ Morda se pa vendar bo.

Slovensko gledališče v Mariboru. Na splošno zahtevo se zgodovinska slika „Ben Hur“ v nedeljo, dne 16. marca, popoldan, ponovi. Tako se nudi prilika tudi onim posetnikom, ki so žalibože morali zadnjič vsled pomanjkanja prostora oditi, da si to krasno igro ogledajo. Zunanje posetnike uljudno prosimo, da si naroče sedeže že v predprodaji pri Vilku Weixelnu, trgovcu, Zgornja Gosposka ulica, da ne pridejo morda zopet zastoj v Maribor. Zadostuje pa navadna dopisnica. Začetek predstave točno ob pol 4. uri popoldan.

Studenci pri Mariboru. Občinske volitve v vseh treh razredih so razveljavljene. Kunštajn pa brihtni nemško-nacionalni občinski zastop je prezrl, da ima občina toliko volilcev, da mora imeti 24 odbornikov in je bilo pri zadnjih volitvah izvoljenih le samo 18 odbornikov. Vložila se je radi tega pritožba, kateri se je ugodilo v celem obsegu in so razveljavljene volitve v vseh treh razredih. Kdaj se bodo vršile nove volitve, še ni določeno. C. kr. glavarstvu priporočamo, da skrbno pazi na volilne mahinacije raznih nemško-nacionalnih poštenjakov.

Maribor. Da ne bode več potrebno našim šiviljam in krojačem, naročevati blaga od tujih in židovskih trgovcev, si je uredil naš domači trgovec J. N. Šoštar, ki v Mariboru, Gosposka ulica 5, prvo spodnještajersko razpošiljalnico modnega, manufakturnega, volnenega, suknenega, platnenega in konfekcijskega blaga. Vzorce razpošilja poštine prosto. Šivilje in krojači dobijo od vsake, še tako nizke cene popust. Prepričajte se o solidni in reelni postrežbi in ostali boste stalni odjemalci.

Ptujske novice.

Slovensko gledališče v Ptuj. V nedeljo, dne 9. marca t. l., priredi tukajšnja na novo ustanovljena podružnica mariborskega Dramatičnega društva priljubljeno burko „V civilu.“ Kot druga veleznimiva točka so na dnevnem redu skioptične slike iz Balkana. Začetek točno ob pol 4. uri v veliki dvorani Nar. doma. Globoko znižane cene. Vabimo k obilni udeležbi.

Ljutomerske novice.

Požar. V ponedeljek je požar uničil posestniku Jošku Rajhu na Moti škedenj in kolarnico z vsemi premičninami. Zanetila je zlobna roka — govori se iz maščevanja.

Opasno je zbolel velečastiti gospod Peter Skuhala, župnik v pokoju, prleški pesnik in narodopisec. Prosi se za mento.

V trgovini M. Hönigmanna je šel vajenec Šiško z gorečo svečo v zbiralnik acetilenove luči, kar je povzročilo eksplozijo kotla. Fant je dobil na glavi nevarne poškodbe ter so ga morali prepeljati v radgonsko bolnišnico. Čudno, da se poveri napolnjevanje patronov neizkušenim osebam. Upamo, da bo deodstoj oblast bolj strogo postopala pri teh napravah.

Št. Iljske novice.

Ozimine so zelo slabo prezimile. Posebno na solnčnih legah so mnogo trpele. Menjajoči se mrz in toplota sta pokončala po nekod posebno ječmen in rž. Pšenica kaže lepše. Tudi sena bo letos menda zelo malo, ker so travne korenine zelo trpele vsled mraza. Delo na polju pa utegne biti letos dobro, ker je zemlja globoko izmrznila.

V Ceršaku bo prihodnja nedeljo, dne 9. marca, ob pol 3. uri popoldne, pri gospodu A. Hamerju zborovanje Jugoslovanske strokovne zveze. Tovarniški delavci, posestniki, viničarji, hlapci, možje in žene, pridite v mnogem številu! Govorita Franjo Žebot in V. Zajc.

Kje ste ostali Slovenci? Pri zadnjem občnem zboru kmetijske podružnice za Št. Ilj in okolico so

bili izvoljeni za delegate sami Nemci. Ali slovenski možje nimate toliko vpliva, da bi naša beseda prišla do veljave?

Vinogradna rez je končana. Viničarji pravijo, da je les čvrst in da je upati dobrega nastavka grozdja.

Drugi kraji.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Kmetijska podružnica pri Sv. Lenartu v Slov. goricah ima svoj občni zbor v nedeljo, dne 9. marca, ob 8. uri zjutraj v dvorani gospoda Arnušove gostilne. Na dnevnem redu je tudi predavanje o živinoreji. Istega dne popoldne ob 3. uri se vrši predavanje o živinoreji pri Sv. Barbari v Slovenskih goricah v šolskih prostorih. — Odbor.

Sv. Jurij v Slov. goricah. Uganka: Kaj je li vredno pri Sv. Juriju 10 rajniš? Kdor je radoveden, naj popraša pri aranžerju zadnje cirkus-predstave.

Sv. Lovrenc v Slov. goricah. Pri nas je mirno v Gospodu zaspal dne 3. marca, ob 9. uri zjutraj po kratki boleznii velečastiti gospod zlatomašnik Fr. Repič, vmirovljeni župnik tržaško-koperske škofije, star 83 let. Bival je 25 let na svojem rojstnem domu v Gradiški. Pogreb je bil v sredo, ob 9. uri iz Gradišaka. V m. p.!

Vurberg. Od vseh strani smo zadnji čas čitali poročila, kako neizprosno kosi smrt, pri nas pa je bilo ravno nasprotno. V naši župniji namreč že štiri mesece ni bilo nobenega mrliča. Dne 22. svečana pa smo spremili k zadnjemu počitku starega veteranca Karola Troperja iz Vurmbaha, kateri je nepričakovano, po štiridnevni bolezni, podlegel neizprosni hudi smrti v 71. letu. Rajni je bil vedno zastavonoša naše veteranske zastave, zato mu je tudi lepo število veterancev, z novo zastavo na čelu, posodilo zadnjo pot. Na domu in ob grobu mu je pevski zbor zapel ganljivi žalostinki. N. v m. p.!

Vurberg. Prejšnjo nedeljo je imelo naše bralno društvo svoje mesečno zborovanje. Predsednik je pozdravil zborovalce ter potem govoril o velikem pomenu društvenih organizacij. Domači častiti gospod župnik je govoril o zgodovini Turkov. Mladenič Janez Rašl je pozivljil fante k vstrajnemu delu v društvu, mladenič Domitar pa je deklamiral pesem „Spomin Slomšku.“ Prihodnje zborovanje bo v nedeljo, dne 9. marca. Gospod župnik bo nadaljeval predavanje o zgodovini Turkov.

Ribnica na Pohorju. Kmetijska podružnica priredi na cvetno nedeljo, to je dne 16. marca, ob pol 3. uri popoldne, v gostilniških prostorih gospoda A. Pernata v Št. Lovrencu nad Mariborom poučno predavanje. Govoril bo priznani potovalni učitelj gospod Fr. Goričan. Vsi, ki vam je mar gospodarski napredek, ste uljudno vabljeni, da pridete v obilnem številu.

Spodnja Sv. Kungota. Pretečeno nedeljo so v krčmi gospoda Šantlna pri Spodnji Sv. Kungoti kar brez vsakega vzroka pretepli posestniškega sina A. Lauferja iz Dobrenja. Tepeža so se udeležili Franc in Janez Žizek in Matija Krejač, ki so Lauferja s pestmi po glavi tako udrihali, da so mu strli kost na nosu. Laufer je moral takoj oditi v mariborsko bolnišnico.

Starše pri St. Janžu na Dravskem polju. Angelj smrti plava nad našo šentjanžko župnijo. Vzel nam je že letos mnogo raznovrstnih župljanov in jih preselil v višave nebeškega veselja. Ni še solnce zatonoilo v črno noč, že je zopet bela smrt pretrgala nit življenja drugemu mladeniču in ga izročila angelju večnega miru. Umrli nam je v nedeljo nađebudni J. Ekart v 20. letu vigradne mladosti in to v mariborski bolnišnici vsled nesrečne operacije slepiča. V četrtek, dne 27. februarja, je bil še precej zdrav in v ponedeljek, dne 3. marca, je že ležal na mrtvaškem odru in dne 4. marca je bilo njegovo truplo pripelano iz Maribora na šentjanški mirodvor. Naš mladenič Janez je bil krepke, močne postave in vrlo čednostnega, krščansko mislečega značaja. Večkrat v letu smo ga videli pri mizi Gospodovi in z veseljem je vedno rad čital krščanske knjige. Marsikateri je zgubil z njim lep vzgled miroljubnega in krščanskega mladeniča. Naj mu bo zemlja lahka! Dne 3. t. m. smo pa pokopali Margareto Lončarič, mater in vrlo gospodinjo iz Potočnikove hiše iz Loke. Bila je prav vestna in skrbna gospodinja, kar je pokazal velik pogreb in dokazuje tudi veliko in lepo pohoštvo in ogromno posestvo. N. v m. p.!

Konjice. Občni zbor bralnega društva se vrši na cvetno nedeljo popoldne po večernicah z navadnim vspešdom, občni zbor političnega društva pa na Jožefovo. Poročat prideta gg. poslanca dr. Korošec in Novak.

Ormož. V nedeljo, dne 9. marca, bo takoj po večernicah popoldne v prostorih ormoške posojilnice občni zbor Mladeniške in Dekliške zveze. Na dnevnem redu so volitve in predavanja. Mladeniči in dekleta, pridite v obilnem številu! Vabljeni so pa tudi neudi.

Sv. Pavel pri Preboldu. V nedeljo, dne 9. t. m., popoldne po večernicah, se bo vršil v društvenih prostorih občni zbor katoliškega izobraževalnega društva; takoj za tem občnim zborom pa bo občni zbor gospodarskega društva. Pridite, odrasli in pa mladina!

Polzela. Shod Slovenske kmečke zveze na Polzeli pri gospodu Cimpermanu se vrši v nedeljo, dne

9. t. m., popoldne ob 3. uri. Govorili bodo poslanci Terglav, dr. Benkovič in Pišek.

Loka pri St. Janžu na Dravskem polju. Angelj večnega miru je pihnil luč življenja pridnemu in po-božnemu mladeniču Rudolfu Čerihu, v nadah in upanju nastopajočemu posestniku v Loku, po domače iz Grofove hiše. Rojen je bil dne 17. aprila 1887, in umrl je dne 27. februarja 1913. Previden s sv. zakramenti in potolažen s sv. okrepčilom se je preselil v domovino presrečnih vekov. Bil je vzgleden mladenič, lepega in krščanskega obnašanja. Vsa leta je bil naročen na „Slovenskega Gospodarja“ in „Naš Dom.“ Večna luč mu naj sveti!

Zreče. Na Jožefovo, dne 19. t. m., po rani sv. maši, ima poslanec dr. Korošec pri nas politično zborovanje. Volilci, pridite!

Brezje pri Mozirju. Ni še potekla doba 2 let, odkar smo spremili k zadnjemu počitku dragega prijatelja Janeza Brinovca, po domače Hudabreznika, že stojimo ob gomili njegove žene, 64 let stare Mar. Brinove, katero smo v sredo, dne 26. svečana, spremili k zadnjemu počitku. Kako je bila ona priljubljena in spoštovana pri ljudeh, je bil priča njen pogreb. Ko je rajna postala vdova, je izročila obsežno posestvo v Brezju svojemu edinemu sinu Tonču, ona se je pa sčasoma preselila v svojo drugo hišo v trg Mozirje, ki jo je dala že poprej nalašč zato napraviti, misleč preživeti svoje stare dni v miru in tiho-ti. Toda človek obrača, Bog pa obrne, pravi pregovor, tako je tudi ona malo časa uživala zaželjeno si srečo, kajti prišla je bolezen in smrt, ki jo je prese-lila v boljšo domovino. Rajna se je tudi udeležila še skupnega romanja v Marijino Celje, na Trsat in pa tudi večkrat k Mariji Pomagaj. Rajna je veliko čitala, posebno rada je brala „Slovenskega Gospodarja“ in „Domoljuba“, na katere je bila naročena. A bila je tudi članica izobraževalnega društva v Mozirju. Čeravno ženska, je bila vendar bolj značajna in mož beseda, kakor marsikateri mož. Da se je zanimala za javno življenje, je dokaz njena oporoka, v kateri je volila za razne dobrodelne namene. Svetila blagi ženi večna luč!

Hrastje-Mota. Velečastiti gospod Dav. Meško, duhovni svetnik in župnik pri Kapeli, je podaril kot prispevek za občinske siromaške potrebe 30 K. Občinski odbor izreka stotero Bog plati!

Muta. Pretečeni ponedeljek je bil 12letni dečko Feliks Kangler pri posetniku L. Ribiču pri Sv. Jerneju na Muti na škednju, kjer so z mlatilnim strojem mlatili. Po lastni krivdi je prišel dečko z desno roko v stroj, ki mu je roko blizu rame odtrgal. Dečka so takoj s prvim vlakom poslali v mariborsko bolnišnico, kjer ga je na kolodvoru že čakal rešilni voz, kateri je bil o nesreči brzojavno obveščen.

Čmurek. Ne sicer mnogo, pa vendar nekaj pravic smo še imeli Slovenci obširne čmureške župnije, kjer nas je gotovo nad 1000; slišali smo vsaj v postu božjo besedo v maternem jeziku, ko so nam blagopokojni častiti g. župnik Lopič prirejali vsako leto postne pridige, bodisi, da so jih sami imeli, ali pa pridigarja naročili. Sedanji g. župnik, sicer goreči dušni pastir, pa nas Slovence ne poznajo. Izgovor, da ne morejo dobiti pridigarja, ne drži, ker vemo iz grobovega vira, da bi jih lahko dobili. Imamo sicer enega č. g. kaplana, ki razume nekaj slovenskega. Ne vemo pa, ali mu manjka zmožnosti za slovenske pridige, ali jih pa ne sme imeti. Že za sam trg bi bila slovenska pridiga potrebna, kjer je toliko slovenskih poslov, ki nemškega ne razumejo. Ali tudi v cerkvi ne bo smel priti Slovenec do svojih narodnih pravic?

Razgled po svetu.

Zidje se izseljujejo iz Varšave. Vsled vedno hujšega bojkota, ki ga izvajajo Poljaki v Rusiji proti židovskim obrtnikom in trgovcem, zlasti v Varšavi, se čutijo židovske pijavke hudo prizadete. Vse tako kaže, da jih bo mnogo prišlo na boben. Nekateri židje so morali trgovino zapreti. A bojkot ni udaril le trgovcev in obrtnikov, ampak tudi židovske delavce in rokodelce. Zavoljo neznosnih razmer - so židje kar trumoma selijo iz Varšave. Izselilo se jih je že na tisoče. Poljaki so prijeli za pravo orožje, da se odkrižajo židovske more.

Nemška kultura. Iz Poznanja poročajo: Policija je razpustila občni zbor provincijalne zveze poljskih poljedelcev in posestnikov, ker so na zborovanju govorili poljsko in ne nemško.

Velik rop. Iz Petrograda poročajo: Dne 4. t. m. po noči so roparji izvršili velik rop v palači velike kneginje Marije Pavlovne. Ukradli so za pol milijona rubljev dragocenosti.

Snežni zameti v južni Rusiji. V južni Rusiji so veliki snežni zameti. Promet je popolnoma ustavljen. Sneg je poškodoval v raznih mestih celo žice električnih železnic. Takozvana gruzinska vojaška cesta je popolnoma zametena.

Najstarejše drevo na svetu je po dosedanjih poročilih prirodopiscev drevo, ki so je pred kratkim zasledili v nekem gozdu v Kaliforniji in ki je tudi najvišje drevo na svetu, kajti visoko je 116 metrov. Kakor pravijo znanstveniki, je to drevo raslo že v času, ko je Salomon dal sekati libanonske cedre za zgradbo jeruzalemskega templja.

Grozna železniška nesreča v Uherskem na bo-žični dan leta 1909, ki je zahtevala 15 človeških žr-

tev, je naprtila železnici celo vrsto odškodninskih procesov. V 103 slučajih se je zahtevala odškodnina. Nekaj slučajev je seveda padlo v vodo, vendar pa znaša izplačana svota zmiraj še poldrugi milijon kron. Največ, namreč 120.000 K, je potegnil nek tovarnar avtomobilov iz Prage, kateremu sta bili obe nogi zlomljeni. Tri druge visoke odškodnine znašajo 103.000, 85.000 in 83.000 K. Odklonjena pa sta bila trgovca Ornstein in Kantor, čigar žene so smrtno ponesrečile, z motivacijo, da smrt žene ne tvori še opravičbe od odškodnine. Torej za enkrat vemo, da ženska ni nič vredna in da železniško upravo ubite najmanj stanejo.

Natakarji v uniformah. Saškim kolodvorskim restavratorem se je dovolilo, da smejo njih natakari nositi neke vrste uniforme. Črn telovnik je dekoriran z eno vrsto svetlih medenih gumbov, jopič pa z dvema vrstama. Na ovratniku nosijo na vsaki strani po dve zlati zvezdi, torej so pristavi. Baj napravi ta uniforma ugoden vtis. Ker se take novotarije kaj rade iz „rajha“ k nam v Avstrijo занесеjo, smelo pričakujemo, da ne bo dolgo, da bodo tudi naši kolodvorski natakari uniformirani in kar bi ti go spodje že zdaj kaj radi videli, se bo potem moralo zgoditi: železniški uradniki bodo morali natakarije spoštljivo pozdravljati.

Zločin na avtomobilu. Dne 2. t. m., proti 10. uri zvečer, se je pripetilo v okolici Berolina grozno avtomobilsko zločinstvo, ki je zahtevalo dve človeški žrtvi. Avtomobil berlinskega juvelirja Plunga se je vračal proti 10. uri iz nekega izleta v mesto Berlin. Neznani zločinci so razpeli dve vrvi preko ceste, — katerih pa šofer ni pravočasno opazil in avtomobil je zadel v obe žicnate vrvi. Juvelir Plung in njegova žena sta bila na mestu mrtva, njuna hčerka je pa zadobila smrtno nevarne poškodbe. Zločince energično zasledujejo.

Največji top celega sveta. Vhod v panamski zaliv bo stražil velikanski top, čegar dolžina znaša 17 metrov, premer 1½ metra, kaliber 70 cm. Za en strel bo treba 576 funtov brezdimnega smodnika, starega smodnika bi pa bilo treba za en sam strel 1176 funtov. Strel bo nesel 21 angleških milj daleč. Krogla bo dosegla zračno višino 10.000 m. Teža tega velikanskega topa znaša 130 ton.

Prorokovanja, ki so se izpolnila. Vojna, ki še divja sedaj na Balkanu, je bila že pred več leti prorokovana. Pred desetimi leti je namreč v Parizu izšla knjiga z naslovom: „Dvajset prorokovanj po prorokovanjih Danielovih in apokalipse.“ Ta knjiga prorokuje, kaj se bo od leta 1906 pa do konca drugega tisočletja zgodilo. Prorokuje, da bo Italija zasedla Tripolitanijsko. O balkanski vojni pa govori sledeče: Vršili se bodo prevrati, ki bodo odtrgali Makedonijo, Albanijo in Srbijo od turške države. Nadalje pripoveduje knjiga tudi o veliki zvezi držav, ki bo sestojala iz desetih držav,

Skandal v francoskem gledališču. Iz Bordauxa poročajo: Ko so hoteli v Skala-gledališču začeti s predstavo, je prišla komisija zarubit kaso. Igralci so zahtevali, da se jim del dohodkov izplača, kar je pa komisija odklonila. Nato so igralci gledališče zapustili. Občinstvo je nato pri kasi svoj denar nazaj zahtevalo, ker pa mu ga niso hoteli dati, je odšlo na oder in vse pobilo. Več demonstrantov so zaprli.

O čebuli. Nepobitna je zveza med inteligenco in — čebulo. Najbogatejša dama na svetu, Hetty Greenova, ki je pred kratkim slavila svoj 77. rojstni dan, je prva zasledila to zvezo. Na svoj rojstni dan je sprejela mnogo poročevalcev. Vilevi roki je držala čebulo, v desni roki pa kos suhega kruha, morda še tudi narobe. In ko je govorila s poročevalci, je pri-grizevala čebulo in kruh. Le smejte se, je pravila, toda za svoje zdravje se moram zahvaliti edino-le čebuli. Čebula je najboljša hrana na svetu za telo in duh. Čebula povzroča odločnost, marljivost, poštenost in trgovskega duha. “Z eno besedo: 78letna milijarderka se je kar najbolje izrazila o čebuli.

Poslednji šiling. „Daily Mirror“ prav rad stavlja svojim čitateljem razna psihologična vprašanja. Zadnje vprašanje, ki je je stavil, se glasi: „Če bi bili popolnoma ruinirani in bi imeli v žepu samo še en šiling, kaj bi napravili z njim? Neki odvetnik je odgovoril: Zapustil bi ta šiling onemu, ki bi moje truplo potegnil iz vode. Neki mešetar je odgovoril: Rešitev? Kupil bi si whiskyja, da dobim poguma, da se vržem pod prvi vlak.“ Nekoliko bolj optimistično je odgovoril neki inženir: Jaz bi si dal ta šiling v žep ter napumpal svojega najboljšega prijatelja. Sir Hiram Maxim je odgovoril: S svojim poslednjim šilingom bi se najprvo napil, potem bi razbil par šip ter si poiskal gostoljubja v ječah njegovega veličanstva. Neki porednež je pa odgovoril: Jaz bi pa dal v „Daily Mirror“ inserat.

Kako so angleške sufragetke vojaško oblast potegnile. Malo mesto Pontpol na južno-zahodnem Angleškem je bilo te dni silno razburjeno. Nekega večera je kar nenadoma prišel brzojav, da mora oblast vse rezervnike mobilizirati. Ker je bilo precej pozno, se ni mogla resničnost brzojava več preskušati. Treba je bilo torej brzojavki verjeti. Po cestah se je začel trobiti general-marš in rezervisti so se začeli zbirati v vojašnici. Ljudstva se je polastila velika vznemirjenost, na vseh koncih so se godili pretresljivi prizori, ko so se rezervisti od domačih poslavljali. Ko so bili že vsi rezervisti zbrani za odhod, se je nazadnje dognalo, da so potegnile vojaško

oblast angleške sufragetke, ki so se na ta način mascevale, ker so njih voditeljico Pankhurst zaprli.

Boj beneških Slovencev proti italijanskim šolam. V soboto se je vršila v Cedadu kazenska razprava proti šestim Slovincem iz občine Sovodnje v slovenski Benečiji, ki so bili obtoženi, da so s silo in grožnjami hoteli prepričati, da bi občinsko starestvstvo sklenilo zidati dve novi šoli v občini. V Italiji imajo namreč nov šolski zakon, s katerim se vpečuje splošna obveznost šolskega obiska. Zaradi tega je nastala potreba novih šol. Ker pa morajo v Italiji občine nositi šolska bremena, so posledice novega zakona posebno občutne za slovenske beneške občine, v katerih je bilo do sedaj jako malo šol. Po celi slovenski Benečiji se širi nezadovoljnost, kajti bridko je, vzdrževati z velikanskimi lastnimi žrtvami šole, da se poitalijanči lastna deca. Nekateri so vodenjski kmetje so se hoteli ubraniti novim bremenom s tem, da so prišli k starestvstvu seji, ki je sklepala o novih šolah in da so od starešim zahtevali, naj se ti sami zavežejo nositi nove stroške, ako bi jih ne hotela prevzeti vlada. Posledica tega-le nastopa so bile preiskave in preiskovalni zapori in v soboto je bila sodna obravnava, pri kateri je bil kmet Ivan Laščak obsojen na 45 dni zapor, a pet drugih obtožencev pa na 35 dni. Državni pravdnik je povdarjal, da je treba strogo nastopiti proti ljudem, ki so tako neumni, da nočejo italijanskih šol, dasiravno ne znajo italijanskega jezika. In sledila je drakonska sodba z zaporom in stroški, ki so v Benečiji veliko večji, kakor pri nas. Človeku se krči srce, ko sliši take reči, posebno če pomisli, kako dobro se godi našim Italijanom. Da bi bili beneški Slovenci vsaj — Albanci, morda bi se jih kdo usmilil. Kako pa mora človeka še le boleti srce, ko se spomni, da vladajo pri nas na Štajerskem in zlasti na Koroškem zelo malo boljše šolske razmere, kakor zgoraj opisane. Slovenec je res povsod zatiran in ne najde pri gospodujočih „kulturnih“ narodih nikjer pravice. Taka kultura je res vredna samo — Albancev!

Grozna nevesta. Iz Maka poročajo: 25letnega inštalaterja Janeza Nemetha je pregovorila njegova ljubica, sestra mlinarja Jožefa Szendi-Horvatha, naj se zavaruje za 8000 K in naj da izstaviti polico na njeno ime. Komaj je bila polica veljavna, je nevesta skupaj s svojim bratom umorila svojega ženina ter vrgla truplo na železniški tir. Vlak je truplo raztrgal na kosce. Dekle je pri zasliševanju priznala cel zločin. Ob enem pa je izpovedala, da je osem mož že pregovorila, da so se zavarovali na skupno svoto 52.000 K. Vseh osem mož je umorila.

Turški dezertir — tat. Iz Marseilla poročajo: 33letni turški častnik Mehemed Galib bej, ki je bil poprej nadzornik pristanišča v Stambulu, je dezertiral začetkom tega meseca ter prišel semkaj. V avtomobilu se je vozil k največjim juvelirjem, izbiral juvele ter obljuboval, da bo zopet prišel ter kupil. A juvelirji so zastoj čakali, da se kupec vrne, vendar pa so zapazili, da manjkajo omenjene dragocenosti. Juvelirji so zadevo ovdali in policija je preiskala elegantno stanovanje Galib bejevo v navzočnosti njegove žene. V stanovanju so našli dragocenosti za še več nego 15.000 frankov. Galib bej je poskusil pri zasliševanju vreči dragocenosti skozi okno.

Misterijozna afera. Iz Curiha poročajo: Že par dni govore tukaj o senzacionalni finančni aferi. Pol leta že stanuje v Curihu ruski baron Tilinsky pl. Mosyr, ki trdi, da ima zadolžnico japonske vlade v znesku 138.000.000 jenov. Do te zadolžnice je prišlo na ta način, da so trije visoki ruski častniki leta 1904 izročili japonski vladi načrte trdnjav ob Tihem oceanu, med temi tudi načrt Port-Arturja. Zato je izstavila japonska vlada tri menice po 46.000.000 jen, ki so plačljive v Tokiju dne 22. marca 1915. Pogodba pa ima klavzulo, da se menice ne smejo niti lombardirati, niti deponirati. Omenjeni trije častniki pa imajo nadalje dolžnost, da do dospelka menic pomagajo po možnosti Japonski. Za slučaj, da bi bila Japonska pred 3. marcem 1915 zapletena v novo vojno, tedaj mora država plačati dolg le v slučaju zmage. Konečno Japonski tudi ni treba nagraditi menic, če pride o zadevi kaj v javnost. Tilinsky je že pol leta poskušal v zvezi z Hanoverancem Schwankejem in nekim curiškim bankirjem dobiti na te menice posojilo. Bil je v jako živahni zvezi z Londonom, Pari-

zom, Amsterdamom in Draždani. Posamezne banke, med temi Draždanska banka, so stavile ponudbe, a vendar pa zahtevajo, da se jim predlože originalni akti, česar pa Tilinsky noče storiti. V Curihu si je izposodil več nego stotisoč frankov. Po nekem odvetniku je izvedelo za celo zadevo japonsko poslaništvo na Dunaju, ki je takoj pooblastilo konzula v Curihu, da začne preiskovati zadevo. Konzul je izjavil, da za zdaj ne more ničesar poročati o pristnosti zadolžnic japonske vlade. Tudi rusko poslaništvo v Bernu je bilo informirano, na kar je začel vojaški ataše polkovnik pl. Gourko preiskavati zadevo. Tilinsky je izjavil, da se je izdajstvo izvršilo le v prosep ruske revolucije.

Narodno gospodarstvo.

Kmetijsko združništvo v Nemčiji. Leta 1912 se je v Nemčiji na novo ustanovilo 1541 kmetijskih zadrug, razdružilo pa se jih je 227, tako da iznaša prirast 1314 proti 1087 leta 1911 in 813 leta 1910. Ta prirast se razdeli na posamezne vrste tako-le: posojilnic 683, nakupnih in prodajalnih zadrug 89, mlekarjen 62, raznih zadrug 480. Med slednjimi je 342 zadrugnih elektrarn, 12 zadrug za vnovčevanje živine, 27 vodovodnih, 47 strojnih, 14 konjerejskih, 18 živinorejskih in 18 pašniških zadrug. Stanje koncem leta 1912 je sledeče: osrednjih zadrug 98, posojilnic 16.927, nakupnih in prodajalnih zadrug 2409, mlekarjen 3488, raznih zadrug 3654, skupaj 26.576 zadrug. Članov je v teh zadrugah okroglo dva in pol milijona. Glede posojilnic je omeniti, da imajo iste lastnih sredstev že okroglo 360 milijonov kron, vlog pa 2880 milijonov kron. Trpele so v letu 1912 vsled splošne gospodarske krize. V tej dobi se je od strani nezadružnih zavodov vpriporil na vloge med kmečkim prebivalstvom velik lov, ki pa je bil skoraj popolnoma brezuspešen, kar kaže na dobro zadržno vzgojo nemških zadrugarjev. Tudi vboče je bilo poslovanje skoraj povsod prav uspešno. Izjeme so k sreči prav redke in so bile povzročene pred vsem radi previsokih posojil na sami osebi, nadalje radi dovoljevanja vknjiženih posojil in radi prevelike zaupljivosti napram nepoštenim funkcionarjem. Toda kakor rečeno: to so bile le prav redke izjeme, ki rode za bodočnost tudi dosti dober nauk. Med produktivnimi zadrugami nas najbolj zanimajo zadržne elektrarne. Ta vrsta zadrug je številno in na znotraj lepo napredovala. Zadržne zveze ustanavljajo posebne elektrotehnične oddelke, nastavljajo inženirje in z vso previdnostjo delujejo na to, da se upelje poraba električnih moči v vse panoge kmetijskega gospodarstva, kjer je to sploh mogoče.

Parobrodna družba Hamburg—Amerika je napravila leta 1912 nič manj kakor 56 in pol milijona mark čistega dobička. Na dan pride torej 154.794 m. Ako zasluži pri nas kdo na leto toliko vinarjev, ga že davčna oblast poišče za dohodninski davek. In v tem ogromnem dobičku je zapopadeno veliko našega denarja, ker gredo naši krajanje večinoma preko mesta Hamburga v Ameriko sreče iskat. Do malega pa — lahko trdimo — so vsi ti milijoni delavski žulji.

Steckenpferd-Bay-Rum

iz tovarne Bergmann & Co., Dečin ob Labi

je in ostane vedno najboljša voda za umivanje glave, za pametno negovanje las, zabranjuje luskavost, zadržuje predčasno osivelost in izpad las ter krepi lasne korenine. Nebroj priznanj! V steklenicah po K 2— in K 4— se dobi v vseh lekarnah, drožerijah, parfumerijah in brivnicah. a

Lekarnarja Thierryja balzam in centifolijska maža že rabi občinstvo več desetletij v prepričanju, da so najboljša domača sredstva, kojih niso mogli izpodrinuti razni drugi v prometu se nahajajoči esenci, fluidi in drugi slični balzami, ker občinstvo, k večjemu enkrat izpeljano na led, odklanja vsaka taka vsiljiva sredstva in vstraja le pri priznani pristnem Thierryjevem balzamu. Pri nakupu je pač le treba paziti na varnostno znamko.

Ponehale bodo vse kritike o Tolstovrški slatini, ako jo sedaj poskusite

in se je našel nov pritok, ki je močen na ogljikovi kislini. Sedaj lahko tekmuje „Tolstovrška“ z vsemi najboljšimi kislimi vodami, ker zelo močira in ostane tudi čista. „Tolstovrška“ je sedaj najboljša zdravilna in kislav Tolstovrška naročajo odlični zdravniki za se in za svoje bolnike ter za cele bolnišnice. Tolstovrška je bila vana na dveh razstavah. Dobiva se v vseh boljših gostilnah, trgovinah in lekarnah ter pri podjetju (Koroško) — Zabož s 25 3/8 st. kl. stane le 5 kron. Prazne steklenice se sprejmejo v polnitev po najnižji ceni. Poskusite! Boste hvalili!

Abstinenti! Pijte le Tolstovrško slatino, ki vsled svežega, prjetnega okusa nadomesti vsako drugo pijačo!

Kadilci! Katere in druge bolezni v grlu najhitreje ozdravite, ako pridno grgrate in pijete „Tolstovrško“.

V zdraviliščih za bolniki na pljučah Sirolin „Roche“

kot v Davos-u, Arozi, Leysium itd. je kot priznano sredstvo vselej v rabi. Sirolin „Roche“ lajša in odstrani bolezni za dihalnih organih v rasmeroma kratkem času. Se lahko uživa, vzbuja tek in vpliva izborna na zdravje v obče.

Izvirni zavitek po K 4— se dobi v vseh lekarnah.

Pozor ure!

Točna postrežba!

Dobro! Po ceni!

Velika zaloga ur, dragoce-
nosti, srebrnine in optičnih
stvar: po vsaki ceni.

Tudi za obroke! (Ilustr. cenik zastav)

Gramofono od 20 do 250 K.

Niklasta remont.-ura	K 8-50
Pristna srebrna ura	7-—
Original omega ura	18-—
Kuhinjska ura	4-—
Budiljka, niklasta	8-—
Poročni prstan	2-—
Srebrne verižice	2-—

— Večletna jamstva

Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in očalar 447

Maribor, Gosposka ulica 26.

Kapljena zlatina in srebra.

Važno za ženine in neveste!

Zaradi prezidave moram izprazniti prostore, prodam torej **vsa pohištva** nizko **pod lastno ceno**, kot elegantna **pohištva** za **spalne sobe** in **obednice**, elegantne **pisalne mize** itd. od najpreprostejše do najfinejše izpeljave. **Neverjetno poceni!**

Josip Kolarič, mizarski mojster
v Mariboru, Franc Jožefova cesta št. 9.

Ni treba si glavo tretji!

Najboljše špecerijsko blago,
zanesljiva kaljiva vsakovrstna

Semena

voščenih in drugih vrst sveč,
dobivate zajamčeno solidne po-
strežbe pri staroznani trdki!

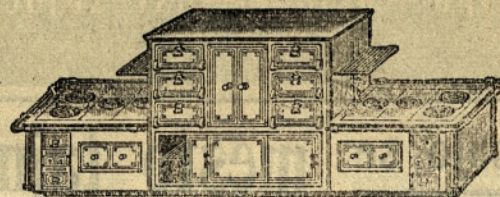
Milan Hočevar Celje
tik farne cerkve.

Somišljeniki, agitirajte za „Stražo“.

Tovarna za peči H. KOLOSEUS

Wels, Gornje Avstrijsko.

Izvrstne in v vsakem oziru nedosegljive peči iz železa,
emaila, porcelana, majolike za gospodarstvo, hotele,
restavracije itd. — Naprave za kuhinjo s soparom, s
plinom in peči na plin, trpežne irske peči. Dobe se v vsaki
trgovini, kjer ne, se pošljejo takoj. Zahtevajo se naj
„Originalni Koloseus-štedilniki in manj vredni izdelki
naj se vračajo. Ceniki zastoj.“

Od 1878! Domače sredstvo, priljubljeno in sloveče.

Pri večjih naročilih zdatno znižane cene.

LEKARNARJA A. THIERRY-BALSAM

edno pristno z zeleno usmiljeno sestro kot varstv. znamko. Obilno varovan,

Vsako ponarejenje, posnemanje in prodaja kakšnega drugega
balsama s podobnimi znamkami se sodnijsko preganja in
strogo kaznuje. — Nedosežnega uspeha pri vseh boleznih
na dihalih, pri kašlju, hripavosti, žrelnem kataru, pri
bolečinah v prsih, pri pljučnih boleznih, posebno pri in-
fluenci, pri želodčnih boleznih, pri vnetju jeter in vranice,
pri slabem želu in slabi prebavi, pri zaprtju, pri zobobolu
in ustnih boleznih, pri trganju po udih, pri opeklinah in
in izpuščajih itd. 12/2 ali 6/1 ali 1 gr. specialne stekla K 5-60.

Lekarnarja A. Thierry-a

samo pristno

centifolijsko mazilo

je zanesljivo in nagotovljeno učinka
pri ranah, opeklinah, poškodbah, vnet-
jih, tvorih, odstranjuje vse tuje snovi
iz telesa in radi tega dostikrat na pravi
operacijo nepotrebno. Zdravilnega učinka tudi pri starih
ranah i. t. d. 2 dozi staneta 3-60 K.

Naroči se: Lekarna k angelju varihu, ADOLF THIERRY v PREGRADI pri ROGATCU.

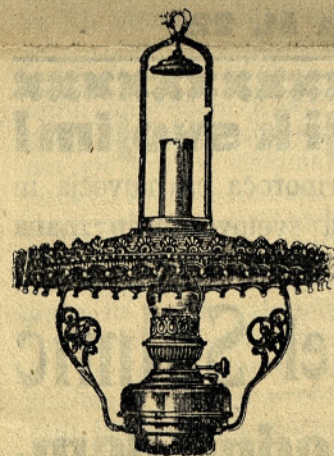
Dobi se v vseh lekarnah in sicer v Mariboru v lekarni W. A. König.

Velika narodna trgovina Karol Vanič, Celje

Narodni dom

priporoča bogato zalogo **manufakturne**
in modnega blaga, posebno
krasne novosti za **spomladne obleke**
po zelo znižani ceni!

Ostanki pod lastno ceno.

Edina štajerska narodna steklarska trgovina

Na debelo!

trgovina

Na drobno!

Franc Strupi, Celje

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste
posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzete vse steklarske del pri cerkvah in priv. stavbah.
Najsolidnejša in točna postrežba.

Goričar & Leskovšek

Graška ulica 7 Celje Rotovška ulica 2

Tovarniška zaloga raznovrstnega kancelijskega, konceptnega, barvanega
in ovitnega papirja. — Svinčniki, peresa peresniki, črnilo, radirke, ka-
menčki, trgovske in odjemalne knjige, pismeni papir v mapah in kasetah,
Na debelo! kreppapir, umetne cvetlice itd. **Na drobno!**

Velikonočne pisnice v velikanski izberl od 4 v. napr.

Lastna zaloga ljudskošolskih zvezkov, risank in risal-
nih skladov. **Nagrobni venci in traki.**

Trgovina s specerijskim blagom

Trgovina z moko in dežel. pridelki

Solidna postrežba!

Ivan Ravnikar, Celje

Graška cesta št. 21.

Po prepričanju mora vsak pripoznati, da imam **zanesljiva kaljiva**
semena n. pr. **jamčen domačo** in nemško deteljo, peso ru-
meno in rudečo, travo, sploh vsa poljska semena, kakor tudi vrtna
in cvetlična od trdke **Mauthner**.

Na drobno in na debelo!

Glavna zaloga vrvarskega blaga

Glavna zaloga suhih in olnat. barv

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure in jih obrestuje po
od dneva po vlogi do dneva dviga
ter pripisuje obresti vsakega pol
leta h kapitalu — **Rentni davek**
plačuje hranilnica sama ter
ga ne od eguje vlagateljem.
Za varnost vlog jamčijo okraji:
Šmarje, Šoštanj, Sevnica, Vran-

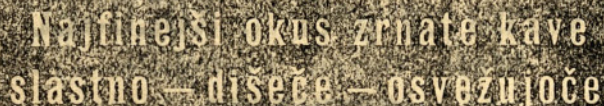
41 0
2 0

sko in Gornjigrad in rezervna
zaklada, katera znašata že nad
350 000 K. Ker nima namena
iskati dobička, zato razdeli znatne
svote v obče koristne in dobro-
delne namene za gori navedene
okraje.

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30 000 K, za napravo potov 5.000 K,
različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole
12.000 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske
namene 6 000 K, hranilnico ustanovivšim okrajem izplačala okolo 45.000 K,
za dobrodelne namene, skupno tedaj nad 100.000 K.

Sprejema tudi hranilne knjižice

drugih, posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se
pretrgalo obrestovanje.

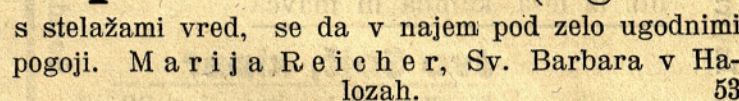

Posojilnice na Spodnjem Štajerskem. Prosilci, kateri so usposobljeni za samostojno vodstvo večjih de-narnih zavodov, naj vložijo p.ošnjo do 20. t. m. na naslov Zadrúžna Zveza v Mariboru. Nastop čimpreje. Plača po dogovoru. 55

„Želiš dobro lepo blago [po nizki ceni
pojdi k Janko Artman-u v Šent Jur“.

Ni tisoče zahvalnih pisem sem prejel vsled dobre in poštene postrežbe.

Srebrne ure	K 650
Srbrne ure s 3 srebrnimi pokrovi	950
Pristne tula ure dvojno pokrovo	13
Ploščnate ure iz kovine	6
Amerikanske zlate double-ure	10
Goldin Roskopf ure	4
Prave železničarske Roskopf-patent.	
Prava nikeln. točno na min. idóce	K 5
14 karatne zlate ženske ure	19
14 karatne zlate ure za gospode	40
Srebrni pancir-verižice	2
14 karatne zlate verižice	4
14 karatni zlati prstani	080
Viseče stenske ure na nihala	240
Kuhinjske ure	3
Budilke	3
Budilke z dvojnim zvonceom	20

Velika tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine.

Mihael Dobravc v Celju
Gospodska ulica 5.

Mestna lekarna pri c. kr. „Orlu“ v Mariboru
Glavni trg tik rotovža. 181

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. uri dopoldne
in od 2. do 5. ure popoldne.

Tisk tiskarne sv. Cicila v Mariboru.